

Delårsbokslut och prognos 2 2016

Utskick till utbildningsnämnden 29 augusti 2016.

Innehållsförteckning

1 Sammanfattande för utbildningsnämnden.....	3
2 Nämnd och administration.....	10
3 Förskola och pedagogisk omsorg.....	12
4 Grundskola, förskoleklass och fritidshem.....	25
5 Gymnasieskola.....	44
6 Vuxenutbildning.....	56
7 Särskola.....	61
8 Övrig verksamhet.....	65

1 Sammanfattande för utbildningsnämnden

1.1 Inledning

Verksamheten i förskolor och skolor under första halvåret 2016 håller stabil nivå, vilket verifieras av olika mätningar som SCB:s årliga medborgarundersökning, Öppna jämförelser grundskola och enkäter samt observationer inom ramen för Våga Visa (Nacka, Ekerö, Sollentuna, Upplands Väsby och Danderyd). SKL (Sveriges kommuner och landsting) anser dock att Danderyd bör kunna nå upp till ännu högre kunskapsresultat, mot bakgrund av gynnsamma socioekonomiska faktorer.

Lönestrategiska åtgärder har genomförts för att höja löner inom förskola och skola. Personalsituationen har varit i balans, även om vissa enheter har haft stor omsättning av personal. Eftersom staten för närvarande fördelar stora bidrag till pedagoger inom skolområdet, är det angeläget att kommunen bidrar till personalförsörjning inom förskolans område.

Andelen förskollärare inom förskola når fortfarande inte upp till målet om minst 50 % trots att stimulansåtgärder som subventionerade studier till förskollärare/fritidspedagog erbjuds för redan anställd personal. För närvarande genomför ca 20 personer 4 - årig distansutbildning. 6 personer är klara.

Förvaltningen har under första halvåret genomfört 7,5 högskolepoäng utbildning om flerspråkighet för ca 30 pedagoger i kommunala och fristående förskolor. Syftet är att underlätta för förskolor att ta emot nyanlända barn på ett bra sätt. Avtal och riktlinjer för att ta emot grundskole- och gymnasieelever har tagits fram under våren. Produktionsorganisationen har fått ett uppdrag att utveckla en samlad mottagning för elever i Danderyd, anordna studiehandledning på modersmål och genomföra fortbildningsinsatser för berörd personal i olika skolor. Avsikten är att nyanlända elever kan tas emot på alla skolor, varför ersättningen till skolorna har förstärkts under de den nyanländes första två år i skolan.

Lokalförsörjning är ett annat område som kräver extra insatser i takt med att kommunen ökar sitt bostadsbyggande. Här pågår planering på några års sikt, där Kevingeskolan förhoppningsvis kan ersättas med en ny byggnad. Mörbyskolan och Stocksundsskolan är andra skolor som ses över. Förvaltningen deltar också i kommunövergripande arbete kring den översiktsplan och utveckling på lång sikt.

Beställar-/utförarkonceptet har utretts med hjälp av extern konsult och kommunfullmäktige har i juni fattat beslut om att fortsätta med modellen och förtydliga uppdrag och ägardirektiv.

1.2 Periodens resultat

1.2.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	38,1	39,1	1,0
Verksamhetens kostnader	451,5	461,0	-9,5
Nettokostnader	-413,4	-421,9	-8,5

Avvikelsen förklaras huvudsakligen till fler eller färre barn/elever jämfört med budget. Noggranna analyser redovisas under respektive verksamhetsområde.

1.2.1.1 Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
-------	--------	---------	-----------

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Förskola och pedagogisk omsorg	20 429	112 834	-92 405	20 844	118 507	-97 663	415	-5 673	-5 258
Grundskola, förskoleklass och fritidshem	14 191	262 867	-248 676	15 518	261 730	-246 212	1 327	1 137	2 464
Gymnasieskola	2 771	58 338	-55 567	1 857	60 374	-58 517	-914	-2 036	-2 950
Vuxenutbildning	150	3 603	-3 453	0	4 764	-4 764	-150	-1 161	-1 311
Särskola	101	5 921	-5 820	433	7 552	-7 119	332	-1 631	-1 299
Övrig verksamhet	418	2 885	-2 467	474	3 352	-2 878	56	-467	-411
Nämnd och administration	0	5 064	-5 064	0	4 723	-4 723	0	341	341
Totalt	38 060	451 512	-413 452	39 126	461 002	-421 876	1 066	-9 490	-8 424

Avvikelserna redovisas under respektive verksamhetsområde.

1.3 Viktiga händelser i verksamheten

Öppna jämförelser grundskolan (SKL)

I öppna jämförelser för grundskolan hamnar Danderyd på plats 27 för läsåret 2014/15 för det sammanvägda resultatet kommunala och fristående skolor. (motsvarande resultatet för läsåret 2013/14 var 12). Måttet är en sammanvägning av flera olika nyckeltal.

Danderyds grundskolor levererar resultat på högsta nationella nivå, men enligt SKL's modellberäknade värden bör vi nå högre. Det är en av de viktigaste frågorna i grundskolan just nu – hur når vi ett ännu högre resultat utan att öka den ohälsosamma stressen bland eleverna?

Öppna jämförelser gymnasium

I november 2015 publicerades Öppna jämförelser för gymnasieskolans resultat 2013/2014. Denna gång redovisas både resultatet för hemkommun som de kommunala skolorna. Eleverna från Danderyd har högst genomsnittlig betygspoäng i Sverige - 15,6. Däremot är det bara 69% av eleverna från Danderyd som når gymnasieexamen inom 3 år vilket är något över medelvärdet för Sverige (63,4%).

Enkät till föräldrar och elever (Våga Visa)

Enkäten till föräldrar och elever i grundskolan, förskoleklass, fritidshem och gymnasieskolan har analyserats av förvaltningen och rapporten är redovisad för Utbildningsnämnden.

Resultat för enkäten till förskola och pedagogisk omsorg visar att vårdnadshavarna är nöjda med verksamheten. Resultatet är i stort sett detsamma som föregående år. Danderyds kommun har mer nöjda vårdnadshavare inom alla områden än de andra deltagande kommunerna.

98/100 procent av vårdnadshavarna anser att deras barn går i den förskola/pedagogisk omsorg de önskar och att deras barn är tryggt där. 92/98 procent av vårdnadshavarna anser att deras barn stimuleras i sitt lärande i förskolan/pedagogisk omsorg. 90/98 procent anser att barnet ges ansvar och har inflytande i förskolan/pedagogisk omsorg.

Skolval

Skolval för grundskola (främst förskoleklass och årskurs 7) genomfördes och avslutades. Det finns ungefär 500 elever i varje årskull i grundskolan. I valet till årskurs 7 fick ca 40 elever inte sitt

förstahandsval tillgodosett (främst Fribergaskolan men även Viktor Rydbergs samskola).

Skolval till gymnasieskolan är avslutat och under augusti/september pågår reservantagning. 430 Danderyds-elever ska välja gymnasieskola och i första ansökningsomgången har 58 % någon av skolorna i Danderyd som förstahandsval (motsvarande andel i april 2015 var 55 % och 2014 var 62 %). Under tiden fram till terminsstart förändras många av elevernas ansökningar. Ungefär 40 elever saknar i april 2016 behörighet för gymnasiet, något som minskar fram till vårterminens slut.

I slutantagningen till gymnasiet har Danderyds gymnasium 404 antagna till 424 platser. De program där det finns lediga platser är Spetsutbildning matematisk specialisering och Naturvetenskapsprogrammet särskild inriktning mot estetiska kurser. Marina Läroverket hade 175 platser med lika många antagna. Viktor Rydbergs gymnasium i Djursholm har 173 platser och 173 antagna.

Platstillgång i förskolor och pedagogisk omsorg

Det fanns ungefär 100 lediga platser i förskola och pedagogisk omsorg i månadsskiftet juni/juli 2016. Det är färre jämfört med samma tid förra året. Till viss del kan det förklaras av att det var fler barn från andra kommuner inskrivna i verksamheterna.

Beslut av Pysslingen att förskolan Grindstugan avvecklas

Förskolan Grindstugan i Djursholm avvecklades i juli 2016. Förskolan har under flera år haft en nedåtgående trend av antalet inskrivna barn. Barnen har erbjudits nya platser efter vårdnadshavarnas önskemål. Danderyds kommun har köpt fastigheten där Grindstugan bedrev sin verksamhet.

Observationsrapporter under första kvartalet (Våga Visa)

Viktor Rydberg gymnasium Djursholm observerades under första kvartalet. Rapporten beskriver en verksamhet av mycket hög kvalitet och det innebär att skolan kommer att finnas med som ett gott exempel på Våga Visas gemensamma webbplats <http://www.danderyd.se/Vaga-visa>

Fribergaskolan observerades under första kvartalet. Observatörerna beskriver en väl fungerande skola som erbjuder en verksamhet av god kvalitet. De konstaterar att skolledning och lärare trots den långvariga ombyggnadstiden inte tappat i kvalitet och engagemang.

Solvändan. Montessoripedagogikens metoder och pedagogernas arbetsätt bidrar till att barnen både ges och tar stort ansvar i verksamheten i den tilltalande inomhusmiljön. Ledarskapet och ansvarsfördelningen behöver klarläggas. Förbättringsområden är; pedagogisk dokumentation, modern teknik och utemiljön behöver bli mer stimulerande.

Vitsippans förskola präglas av harmoni och god omsorg om barnen. Pedagogerna arbetar aktivt med språkutveckling och matematik som genomsyrar verksamheten. Förskolan saknar måldokument och likabehandlingsplan. Förbättringsområden är pedagogisk dokumentation, digital teknik, lärandemiljön i lokaler och på gården för konstruktion, naturvetenskap.

Äventyret förskola kännetecknas av pedagogernas engagemang för utepedagogik och en närmiljö som stödjer utveckling och lärande. Förskolechefen har ett närvarande utvecklande ledarskap. Förbättringsområdena är; utveckla sitt normkritiska förhållningssätt, dokumentationen av barnens läroprocesser. utveckla en mer stimulerande innemiljö. ge barnen större inflytande över det dagliga lärandet och planeringen av verksamheten

Förskola och skola för nyanlända

Nämnden fick utökad budget för att förstärka olika insatser och ta emot nyanlända på ett bra sätt. Ett internavtal med produktionsorganisationen har upprättats i linje med detta för att säkra organisation kring mottagande av nyanlända elever i grundskolan och gymnasieskolan. Intentionen är att eleverna sprids på många enheter, men att stödresurs i form av till exempel studiehandledning, modersmål och IT-stöd finns samlat för avrop av respektive rektor. Inom

förskolan har det utarbetats rutiner för mottagande av nyanlända och Skoldatateket har stöttat pedagogerna haft en stöttande roll.

Aktuella lokalfrågor - paviljonger

Förvaltningen föreslår att paviljongerna vid Mörbyskolan blir kvar några år. Initialt flyttar skoldatatek och en klass i Danderyds montessori till paviljongen och frigör yta i Mörbyskolan för nyanlända. Till skolvalet höstterminen 2017 behövs paviljongen i vart fall eftersom antalet elever som börjar årskurs 7 förväntas bli fler än antalet nuvarande platser.

Förvaltningen betalar för två tomställda avdelningar på Kornvägens förskola. Dessa behålls för att säkerställa att det finns platser för de barn som idag är inskrivna på förskolan på Tranholmen. Det tillfälliga bygglovet för prämen på Tranholmen går ut sommaren 2018.

Tillgänglig förskola och skola i Danderyd

För att nå målet att alla barn och elever ges ledning och stimulans för att utifrån sina förutsättningar kunna utvecklas så långt som möjligt, och för att elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla kunskapskraven ska ges adekvat stöd, har kommunens utvecklingsarbete fått stöd från Specialpedagogiska skolmyndigheten med 1,09 mnkr. Arbetet kanaliseras genom insatser från Skoldatateket.

Projektseminarium

I Utbildningsnämndens budget finns 0,5 mnkr för att möjliggöra utvecklingsprojekt på enheterna. Medlen ska i första hand användas för att skapa tid för pedagoger men också kompetensutveckling och liknande. Ett projektseminarium genomfördes i april där de tio projekt som beviljats medel för det gångna läsåret presenterade sitt arbete. Åhörarna fick lyssna till inspirerande berättelser om hur projekten genomförts, framgångar och motgångar samt vad projektet lett fram till. De skriftliga redovisningarna av projekten kommer att presenteras på Danderyds hemsida i augusti.

Kvalitetsutmärkelser

Utbildningsnämnden beslutade i juni att ge kvalitetsutmärkelse till två skolor, Enebybergs skolor och Elevverket, samt två hedersomnämnde till Vendestigens förskola och två förskollärare på Altorps förskola.

Förelägganden

Förvaltningen har följt upp tre förelägganden. Det har avsett; brist på förskollärare, avsaknad av närvarande förskolechef samt bristande kvalitet i verksamheten.

Miljöarbete

Drygt hälften av förskolorna har fått hjälp från en konsult från Naturskyddsföreningens kemikalinätverk med att inventera sina förskolor för att identifiera vad som behöver göras för att få giftfria förskolor. I samarbete med kommunens miljöstarteg har det även erbjudits föreläsningar för pedagoger, föräldrar och allmänhet på temat giftfri förskola.

1.4 Mål

Inriktningsmål	Budget 2016	Halvår 1 2016	Prognos helår
Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja barnomsorgsverksamhet där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning samt omsorgs- och driftsform.			
Kommentar			
Vårdnadshavarna har ett brett utbud av platser att välja på i både förskola och pedagogisk omsorg. Det finns olika inriktningar, små och stora förskolor i både fristående och kommunal regi. Det finns även möjlighet att välja plats utanför kommunen.			

Inriktningsmål	Budget 2016	Halvår 1 2016	Prognos helår
<p>Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja förskoleklass och grundskola där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning och driftsform.</p> <p>Kommentar</p> <p>Vårdnadshavare har möjlighet att välja skola i kommunen eller utanför, kommunal eller fristående. Skolvalet visar att man vanligtvis väljer den närliggande skolan och att de flesta elever får sin önskade skola till förskoleklass. Problemet är dels att skolorna är fulla och tillmötesgåendet att ta emot så många elever som möjligt medför att det ibland kan bli väldigt trångt.</p> <p>Valet till årskurs 7 är mer problematiskt framförallt för eleverna i Enebyberg som inte har närhet till en 7-9 skola. Det innebär att valfriheten inte fungerar. Till hösten 2017 kommer antalet elever till årskurs 7 att överstiga nuvarande antal platser.</p>			
<p>Ungdomar i Danderyds kommun har möjlighet att välja gymnasieskola i såväl Danderyd som i övriga Sverige och utomlands.</p> <p>Kommentar</p> <p>Danderyds kommun deltar i den länsgemensamma gymnasiregionen där alla kommuner i Stockholms län samt Gnesta och Håbo. Eleverna i Danderyd kan på samma villkor som övriga ungdomar i regionen söka till alla gymnasieskolor i regionen.</p>			
<p>I Danderyd ges varje barn i förskolan och pedagogisk omsorg möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.</p> <p>Kommentar</p> <p>Pedagoger och vårdnadshavare är överens om att barnen erbjuds en trygg verksamhet som erbjuder mycket lärande. Pedagogerna behöver fortbilda sig för att ta till vara barnens intressen och utveckla verksamheten och lärmiljöerna. Kartläggning av barn i behov av särskilt stöd behöver utvecklas liksom handlingsplanen som behöver mer konkreta uppföljningsbara mål.</p>			
<p>I Danderyd ges varje elev i grundskolan, förskoleklass och fritidshem möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.</p> <p>Kommentar</p> <p>Det är en hög kvalitet i alla grundskolor i Danderyd. Kompetenta och engagerade pedagoger tillsammans med studiemotiverade elever ger förutsättningarna för goda resultat för alla. Målsättningen är därför högt ställd. Arbetet med den pedagogiska tillgängligheten och att få alla elever delaktiga i sitt lärande är förbättringsområden. En risk är att förlora bra skollärdare och pedagoger till andra kommuner eftersom det idag är hög konkurrens vid rekryteringar.</p>			
<p>Grundskolorna i Danderyd har studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass.</p> <p>Kommentar</p> <p>Resultat på nationella prov ligger högt jämförelsevis med landet i stort. Även det genomsnittliga meritvärden för elever i årskurs 9 är på en mycket hög nivå. För att nå högre måste skolorna arbeta för att höja lägstಾನivån, dvs höja motivationen hos de elever som inte använder sin fulla kapacitet, arbeta mot strukturella skillnader i betyg mellan pojkar och flickor samt förbättra kartläggningen av elever i behov av stöd.</p>			
<p>I Danderyd ges varje elev i gymnasieskolan möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.</p> <p>Kommentar</p> <p>Gymnasieskolorna i Danderyd erbjuder utbildning av bra kvalitet.</p>			
<p>Gymnasieutbildningen i Danderyd uppvisar studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass.</p> <p>Kommentar</p> <p>Gymnasieskolorna i Danderyds kommun når tillsammans goda resultat, både andel gymnasieexamen och genomsnittligt betygsmedelvärde. Eleverna som är folkbokförda i Danderyd oavsett var de går sin utbildning ligger i</p>			

Inriktningsmål	Budget 2016	Halvår 1 2016	Prognos helår
topp i Sverige.			
De vuxenstuderande uppnår goda resultat och är nöjda med verksamheten på skolan. Kommentar XX Kompletteras med en kommentar	♦	♦	♦
I Danderyd ges varje elev i särskolan möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö. Kommentar Av det begränsade underlaget för bedömning kan det vara vanskligt att uttala att målet är helt uppfyllt.	♦	♦	♦
Gymnasieutbildningen i Danderyd ger goda förutsättningar för vidare studier och kommande arbetsliv. Kommentar Utbildningen i Danderyds gymnasier är av hög kvalitet. Endast ett av programmen är yrkesförberedande. Eleverna ges på alla program möjlighet att få behörighet till vidare studier på universitet/högskola. Andelen elever som studerar eller arbetar efter gymnasiestudierna är högre än för Sverige som helhet.	●	●	●
I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser Kommentar Kostnadseffektiviteten följs upp av många nyckeltal för ekonomi, prestationer och kvalitet/resultat. I många avseenden når verksamheterna mycket goda resultat samt att kostnaderna många gånger är låga i jämförelse i Stockholms län. Det finns dock delar som beskrivs i delårsbokslutet där måluppfyllelsen kan förbättras. Förvaltningen ser tendenser på kostnadsökning inom gymnasieskolan och även inom grundskola. Den sammantagna bedömningen blir därför att målet inte uppfylls i samtliga delar	♦	♦	♦
Danderyd främjar en hållbar resursanvändning. Kommentar Skolor och förskolor ger elever och barn utbildning i hållbar miljö enligt kraven i läroplanen. De punkter som avser Utbildningsnämnden i det nya miljöprogrammet är relevanta och på väg att genomföras.	♦	♦	♦
Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster. Kommentar De kommunala skolorna och förskolorna väljer varor utifrån de upphandlingar som kommunen genomfört. Förvaltningen har inte genomfört den årliga enkäten till alla skolor i avvaktan på det nya miljöprogrammet.	♦	♦	♦

Beskrivning av nivåerna av måluppfyllelse: ”målet är uppfyllt” (grönt), ”målet är delvis uppfyllt” (gult) samt ”målet är ej uppfyllt” (rött).

Starka och svaga sidor per verksamhet

Under respektive verksamhetsområde framgår styrkor och de förbättringsområden som är angelägna. Se även nämndens budgetförslag för 2017.

1.5 Prognos med ekonomiskt utfall för helåret

1.5.1 Prognos drift

(tkr)	Budget			Prognos helår			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Förskola och	40 857	225 667	-184	40 557	227 067	-186	-300	-1 400	-1 700

(tkr)	Budget			Prognos helår			Avvikelse		
pedagogisk omsorg			810			510			
Grundskola, förskoleklass och fritidshem	28 382	525 733	-497 351	29 882	527 033	-497 151	1 500	-1 300	200
Gymnasieskola	5 542	116 675	-111 133	5 542	120 675	-115 133	0	-4 000	-4 000
Vuxenutbildning	300	7 206	-6 906	300	7 606	-7 306	0	-400	-400
Särskola	201	11 841	-11 640	802	14 442	-13 640	601	-2 601	-2 000
Övrig verksamhet	835	5 770	-4 935	835	5 770	-4 935	0	0	0
Nämnd och administration	0	10 129	-10 129	0	9 529	-9 529	0	600	600
Totalt	76 117	903 021	-826 904	77 918	912 122	-834 204	1 801	-9 101	-7 300

Prognosen redovisas under respektive verksamhetsområde.

1.5.2 Prognos investeringar

Utbildningsnämnden har inte haft investeringar.

1.6 Prestationer och nyckeltal

Nyckeltal presenteras under respektive verksamhetsområde.

1.7 Uppdrag

1.8 Intern kontroll

Arbete med intern kontroll pågår enligt plan utan avvikelser. Rapportering sker i samband med årsredovisningen 2016.

1.9 Övrigt

1.9.1 Kontroll av fakturor

Förvaltningen har kontrollerat samtliga fakturor under första halvåret 2016 som avser representation, personalutbildning (såväl förvaltningens egen som de som förvaltningen anordnar för personal i förskolor och skolor), sammanträdeskostnader och resekostnader. På samtliga fakturor framgår deltagare och syfte. Momsredovisningen bedöms vara korrekt liksom konteringen.

2 Nämnd och administration

2.1 Periodens resultat

2.1.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	5,1	4,7	0,4
Nettokostnader	-5,1	-4,7	0,4

2.1.1.1 Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Administration och nämnd	0,0	5 064	-5 064,0	0,0	4 723	-4 723,0	0,0	341	341,0
Totalt	0,0	5 064	-5 064,0	0,0	4 723	-4 723,0	0,0	341	341,0

Kostnaderna för utbildningsnämnden 0,1 mnkr lägre än budgetterat.

Kostnaderna för paviljonger vid förskolor och skolor 0,3 mnkr lägre än budgetterat.

2.2 Viktiga händelser i verksamheten

- Under våren har modellen för kundval i Danderyds kommun utretts. Förvaltningen har deltagit i arbetet som har resulterat i att fullmäktige i juni beslutat att komplettera modellen och givit kommunstyrelsen i uppdrag att verkställa ett antal förslag för att förtydliga beställaruppdraget.
- Förvaltningen har därutöver deltagit i ett flertal förvaltningsövergripande projekt såsom målstyrning, klimat- och miljöstrategier, lokalförsörjning, skoladministrativt IT-stöd, lönestrategier, modell för projektportfölj, utveckling av Mörby centrum.
- Fritidschefen går i pension den 1 juli och nyrekrytering har skett.

2.3 Mål

Inga mål finns inom denna verksamhet.

2.4 Prognos med ekonomiskt utfall för helåret

2.4.1 Prognos drift

(tkr)	Budget			Prognos helår			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
	0,0	10 129	-10 129,0	0,0	9 529	-9 529,0	0,0	600	600,0
Totalt	0,0	10 129	-10 129,0	0,0	9 529	-9 529,0	0,0	600	600,0

Nämnden har anslag för lokalkostnader för strategiska förskolelokaler, 1,8 mnkr 2016. Det rör sig om lokaler som idag inte utnyttjas men kommer att behövas inom några år utifrån befolkningsprognosen. Prognos på kostnader 2016 är för (kommunala) förskolor i

- Enebyberg: Rosenvägen och Skogsglántan, 1 avdelning vardera, sammanlagt 0,8 mnkr.
- Stocksund: Kornvägen, 1 avdelning, 0,4 mnkr.

3 Förskola och pedagogisk omsorg

3.1 Periodens resultat

3.1.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	20,4	20,8	0,4
Verksamhetens kostnader	112,8	118,5	-5,7
Nettokostnader	-92,4	-97,7	-5,3

3.1.1.1 Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Förskola och pedagogisk omsorg	20 429	112 834	-92 405	20 844	118 507	-97 663	415	-5 673	-5 258
Totalt	20 429	112 834	-92 405	20 844	118 507	-97 663	415	-5 673	-5 258

Huvudsakliga förklaringen till avvikelsen:

- Fler barn inskrivna på förskola och pedagogisk omsorg än budgeterat, + 75 st, i huvudsak 3-5-åringar. Avvikelsen är -5,1 mnkr.
- Avgiftsintäkter var 0,9 mnkr högre än budget. Förklaringarna är att det är fler barn inskrivna men även att avgifterna höjdes från och med mars. Kommunen får statsbidrag för maxtaxan inom barnomsorgen och från och med 2015 minskar det i paritet med ökade avgiftsnivåer. Statsbidraget är 1,0 mnkr lägre än budgeterat.
- Kostnaderna för omsorg på kvällar, nätter och helger var 0,3 mnkr högre än budgeterat, förklaringen är ökat antal beviljade. Statsbidraget som kommunen fick täcker endast en del av kostnaderna.
- Kostnaderna för vikarieersättning för barnskötare som utbildas till förskollärare var 0,1 mnkr lägre än budgeterat. Orsaken är att några barnskötare gjort ett uppehåll i utbildningen.

3.2 Viktiga händelser i verksamheten

- Grindstugans förskola avvecklades i juni 2016
- 30 pedagoger i förskolan avslutade en 7,5 poängskurs i flerspråkighet
- Förvaltningen tog fram ett nytt stödmaterial som pedagogerna ska använda vid kartläggning och handlingsplaner för barn i behov av särskilt stöd
- Nämnden fastställde "Rutiner vid placering av nyanlända barn i förskolan"
- Föreläsning med David Edfelt för all förskolepersonal om barn som utmanar
- 20 pedagoger utbildades av Talkliniken på Danderyds sjukhus i tecken som stöd
- Nämnden gav Hedersomnämmande till *Vendestigens förskola* för hur de integrerat olika lärostilar och lärmiljöer som stimulerar barnens kunskapsutveckling, sociala och språkliga förmåga. *Altorps förskola* där två förskollärare genomförde ett projekt om "att komma med på tåget" avseende IKT-strategier i förskolan.

3.3 Mål

Inriktningsmål:

3.3.1 Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja barnomsorgsverksamhet där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning samt omsorgs- och driftsform.

I kommunen fanns 37 förskolor varav 2 även hade "deltidsförskola", 9 pedagogisk omsorg (familjedaghem) och 3 öppna förskolor. Förskolorna varierar i storlek, inriktning och drivs av olika huvudmän. Fördelningen mellan barn inskrivna i kommunala och fristående verksamhet är ungefär hälften/hälften

Omkring 50 barn gick i förskola utanför kommunen vilket är jämförbart med föregående år. Det var 200 barn från andra kommuner gick i förskola i Danderyd vilket är en ökning mot förra året.

Det fanns överskott på platser i förskolor i alla kommundelar förutom i västra Danderyd. Flest lediga platser fanns i Djursholm. Pysslingen stängde Grindstugans förskola i Djursholm i juli 2016. Se tabell nedan.

I brukarenkäten 2016 svarade 80 procent av vårdnadshavarna att det finns tillräckligt stor valfrihet och mångfald i barnomsorgen i Danderyd. Resultatet har förbättrats under flera år. 98 % anger att deras barn går i den förskola de önskar vilket är samma resultat jämfört med tidigare år.

Omsorg på kvällar, nätter och helger

Sedan införandet av omsorg på kvällar, nätter och helger 2013 har antalet ansökningar ökat för varje år. Under året har 11 barn omfattats av omsorgen. Förvaltningen gör en noggrann prövning av omsorgsbehovet i varje enskilt fall.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Årlig till vårdnadshavare: Mitt barn går på den förskola som jag vill	98%	98%	95%	98%	98%

Platstillgång i förskolor och pedagogisk omsorg 30 juni 2016

Kommundel	Antal platser 30 juni 2016 med avdrag för stängda avdelningar (motsvarande uppgift för 2015)	Antal inskrivna 30 juni 2016 (motsvarande uppgift för 2015)	Differens
västra Danderyd	535 (542)	532 (513)	3
Stocksund	512 (486)	485 (481)	27
Djursholm	655 (745)	603 (654)	52
Enebyberg	414 (411)	404 (396)	10
Summa	2 116 (2 184)	2 024 (2 044)	92 (140)

Inriktningsmål:

3.3.2 I Danderyd ges varje barn i förskolan och pedagogisk omsorg möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.

Måluppfyllelsen mäts dels genom nämndens resultatmål men också genom förskolornas och pedagogisk omsorgs kvalitetsdokument samt de kvalitetsdialoger och förskolechefsmöten som förvaltningen genomför under läsåret. Alla pedagoger i förskolan gör årligen en självvärdering om hur de lever upp till läroplansmålen. Vårdnadshavarna kommer till tals genom en årlig brukarenkät.

Enheterna reflekterar, dokumenterar och analyserar sin verksamhet för att utveckla bättre arbetsprocesser. De behöver bedöma om arbetet sker i enlighet med läroplansmålen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra förutsättningarna för barn att lära, utvecklas, att de känner sig trygga och har roligt i förskolan. Barnen behöver få större inflytande över sin vardag. Pedagogerna behöver öka sina kunskaper om hur barns utforskande, frågor, erfarenheter och engagemang tas till vara i verksamheten. De behöver strategier som säkerställer barnens kunskapsutveckling samt att barnen upplever verksamheten som intressant, rolig och meningsfull och att deras självförtroende stärks.

Det systematiska arbetet med normkritiskt förhållningssätt och kartläggning av pedagogisk tillgänglighet finns inte på alla enheter ännu.

Resultatmål:

3.3.2.1 Pedagogerna har hög kompetens

Bedömning utfall

 Målet är ej uppfyllt

Prognos helår

 Målet är ej uppfyllt

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andel förskollärare med pedagogisk högskoleutbildning	33%	33%	50%	50%	50%

Det finns ingen statistik för Halvår 2016 att redovisa. SCB begär in statistiken i oktober 2016.

De kommunala förskolorna hade 37% legitimerade förskollärare och de fristående förskolorna har endast 23%. Det behöver bli mer attraktivt att vara förskollärare i Danderyds kommun då konkurrensen om förskollärare är stor i länet. Lönerna och förutsättningarna för arbetet är viktigt. Engagerade förskolechefer, tid för reflektion, kompetensutveckling och karriärmöjligheter är andra viktiga faktorer.

Andelen förskollärare nådde inte upp till målnivån 50 %. Konkurrensen från förskolor i andra kommuner i Stockholms län är hård och lönekraven ökar. Lönestrategiska insatser måste till för att värna om befintlig arbetskraft och kunna nyanställa de bästa pedagogerna.

Det är stor brist på förskollärare i hela Stockholms län. Sökande till förskolläraryrket har ökat under de senaste åren och utbildningsplatserna har blivit fler.

Vi har fler barnskötare i kommunen som vill studera till förskollärare på distans. Nämnden bidrar med vikarieersättning till enheten motsvarande 20% eller en dag per vecka. Två stycken fick sin förskollärarexamen och deras tjänster har omvandlats till förskollärare

Resultatmål:

3.3.2.2 Förskolan och pedagogisk omsorg stimulerar och utmanar barnens matematiska tänkande

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

98 % av pedagogerna i förskolan instämmer i påståendet Jag arbetar med att utveckla barnens förståelse för matematik, vilket är en försämring med en procentenhet sedan förra året. Förskolorna behöver säkerställa att barnen möts av pedagoger som tar tillvara alla vardagssituationer för att stimulera till matematiskt tänkande och ta tillvara på barnens intresse för matematik och ge dem nya utmaningar.

I kvalitetsdokumenten uppger flera förskolor att de haft lite lägre tonvikt på matematik under året och ser att de behöver fokusera mer på matematiken under kommande läsår. Några har pedagoger som särskilt kommer utveckla matematiken. De behöver även dokumentera arbetet med matematiken och synliggöra det de gör för att utveckla arbetet.

Brukarenkäten till vårdnadshavarna visar att 93 % i pedagogisk omsorg och 86 % i förskolan instämmer i påståendet Verksamheten arbetar med att utveckla mitt barns förståelse för matematik. Resultaten varierar på förskolorna mellan 64 och 100 procent. Resultatet har tidigare ökat under flera år men sjönk i år med 2 procent både i pedagogisk omsorg och i 1 procent i förskolan.

	2016	2015	2014	Samtliga
Pedagogisk omsorg	93	95	99	84
Förskola	86	87	84	81

Resultatmål:

3.3.2.3 Förskolan och pedagogisk omsorg stimulerar och utmanar barnens språkliga förmåga

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

91 % av vårdnadshavarna i förskolan och 100 % i pedagogisk omsorg instämmer i påståendet;

verksamheten arbetar med att utveckla mitt barns språk. Det finns en stor variation mellan 74 och 100 procent som instämmer i påståendet i förskolan. Det kan även vara skillnader mellan olika avdelningar på samma förskola.

	2016	2015	2014	Samtliga
Pedagogisk omsorg	100	98	99	93
Förskola	91	90	90	86

Alla pedagoger i förskolan anser att de arbetar med att stimulera barnens språk-och kommunikationsutveckling. Det verksamheterna behöver säkerställa är att alla barn har en språkförståelse och att de sätter in särskilda insatser tidigt för de barn som behöver särskild stimulans.

Pedagogerna har lyft fram att de behöver utveckla sitt arbete med barn med annat modersmål. Flera förskolor har tagit emot nyanlända barn. Förvaltningen har tagit fram rutiner för nyanlända. SPEC Danderyd kommer stötta förskolorna i arbetet med nyanlända barn.

Resultatmål:

3.3.2.4 Förskolan och pedagogisk omsorg har en pedagogisk dokumentation som visar på barnens utveckling och lärande

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

79 % av pedagogerna i förskolan uppger i självvärderingen; *Jag dokumenterar, reflekterar och utvärderar tillsammans med barnen*

Ett tydligt utvecklingsområde. Pedagogerna behöver ändra sitt arbetsätt så barnen involveras i dokumentation och utvärderingar så de blir delaktiga och kan berätta och visa för sina vårdnadshavare vad de lärt sig och hur de resonerar.

91 % av pedagogerna i förskolan uppger i självvärderingen; *Vi använder dokumentation för att utveckla verksamheten*

Det har skett en ökning från förra året på 3 procent. Den pedagogiska dokumentationen är grunden till det systematiska kvalitetsarbetet. Många av förskolorna kommer fokusera på att utveckla den pedagogiska dokumentationen. De har identifierat att de behöver mer tid för reflektion för att utveckla den pedagogiska dokumentationen. Förvaltningen kommer ordna en kvällsföreläsning för alla pedagoger för att inspirera till fortsatt utvecklingsarbete.

Alla förskolor och pedagogisk omsorg använder digitala hjälpmedel som underlättar dokumenterandet och kommunikationen med föräldrarna.

I brukarenkäten svarar 90 % av föräldrarna på förskolan och 100 % i pedagogisk omsorg; *Jag får tydlig information om hur mitt barn utvecklas.*

Dokumentationen på förskolan har utvecklats under flera år men den är fortfarande mer beskrivande än analyserande. I självvärderingen uppger 98 % av personalen på förskolan att de ser till att föräldrarna får tydlig information om hur deras barn utvecklas.

Alla förskolor och pedagogisk omsorg har utvecklingssamtal med föräldrarna och i stort sett all personal uppger att de ger föräldrar möjlighet att vara med och diskutera hur deras barn stöds på bästa sätt

	2016	2015	2014
Pedagogernas självvärdering			
Jag dokumenterar, reflekterar och utvärderar tillsammans med barnen	79	78	Uppgift saknas
Vi använder dokumentation för att utveckla verksamheten	91	88	Uppgift saknas
Vi ser till att föräldrarna får tydlig information om hur deras barn utvecklas	98	98	Uppgift saknas
Föräldraenkäten			
Jag får tydlig information om hur mitt barn utvecklas	90	89	90

Självvärderingen som pedagogerna gör startade 2015.

Resultatmål:

3.3.2.5 Barnen känner sig trygga i verksamheten

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Prognos helår

 Målet är uppfyllt

Kommentar

100 % av vårdnadshavarna i pedagogisk omsorg och 98 % i förskolan uppger i kundenkäten Mitt barn är tryggt på förskolan/familjedaghemmet. Resultatet är stabilt sedan många år.

Både förskolor och pedagogisk omsorg betonar sitt värdegrundsarbete som något ständigt pågående. Många arbetar med olika projekt/metoder för att få barnen att känna empati till exempel hur man är en bra kompis och hur man säger "Stopp, det vill jag inte".

Medvetenheten är stor om vikten av tydliga regler och rutiner så att barnen ska känna igen sig och veta vad som ska ske och hur de kan vara med och påverka. Enheterna arbetar aktivt för att barnen ska känna sig trygga i verksamheten då det är grunden för allt lärande.

Förskolorna arbetar med att förankra och uppdatera sina planer för att förebygga diskriminering och kränkande behandling. Det förebyggande arbetet ges allt större plats. I pedagogisk omsorg behöver vissa enheter utveckla sina planer för att förebygga diskriminering och kränkande behandling.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Brukarenkät - Mitt barn känner sig trygg	98%	98%	100%	100%	100%

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
(förskola)					
Brukarenkät - Mitt barn känner sig trygg (pedagogisk omsorg)	100%	100%	100%	100%	100%

Resultatmål:

3.3.2.6 Förskolan och pedagogisk omsorg i Danderyd använder digitala läroverktyg för att stimulera barnens utveckling

Bedömning utfall

 Målet är ej uppfyllt

Prognos helår

 Målet är ej uppfyllt

Kommentar

De flesta förskolor och pedagogisk omsorg använder datorn eller lärplattan för att söka kunskap, dokumentera eller kommunicera med föräldrarna. Flera är på gång att skaffa en digital plattform som tex "Förskoleappen".

Många arbetar med att ta fram en IKT-strategi. Det finns en osäkerhet i vad man ska använda lärplattan till och kompetensen att använda lärplattan är ojämn. Många förskolor uppger att pedagogerna behöver kompetensutbildning för att kunna använda lärplattan på ett naturligt sätt.

Skoldatateket har haft flera utbildningar i hur man använder lärplattan som ett pedagogiskt hjälpmedel.

Flera förskolor uppger att de har problem med uppkoppling till Internet. Vidare är det problem att få dokument utskrivna.

Resultatmål:

3.3.2.7 Arbetsmiljön i Danderyds förskolor gynnar barnets utveckling och lärande

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Prognos helår

 Målet är uppfyllt

Kommentar

99 % av pedagogerna uppger i självvärderingen att det är god stämning i barngruppen.

100 % av vårdnadshavarna i pedagogisk omsorg och 93 % i förskolan uppger i brukarenkäten Mitt barn har en god arbetsmiljö. Det är en ökning på 2 % i pedagogisk omsorg och 9 % i förskolan.

Tidigare år var frågeställningen om påståendet Det är arbetsro i barngruppen. Vet ej svaren har nu försvunnit och ersatts med instämmer.

Både i förskolan och pedagogisk omsorg lyfter pedagogerna fram vikten av att arbeta i små barngrupper där alla barn kommer till tals.

Andel vårdnadshavare som instämmer eller instämmer helt på frågan Mitt barn har en god arbetsmiljö:

	2016	2015	2014	Samtliga
Pedagogisk omsorg	100	98	98	98
Förskola	93	84	85	88

Resultatmål:

3.3.2.8 Förskolan och pedagogisk omsorg i Danderyd stimulerar och utmanar barnens förståelse för naturvetenskap och teknik

Bedömning utfall

■ Målet är ej uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

91 % av vårdnadshavarna i pedagogisk omsorg och 83 % i förskolan uppger i brukarenkäten att Verksamheten arbetar med att utveckla mitt barns förståelse för naturvetenskap och teknik.

94 % av pedagogerna i förskolan instämmer i Jag utmanar och stimulerar barnens förståelse för naturvetenskap. Även pedagogerna i pedagogisk omsorg beskriver hur de arbetar medvetet med naturvetenskap.

88 % av pedagogerna i förskolan instämmer i Jag utmanar och stimulerar barnen i att utforska hur enkel teknik fungerar

Många av enheterna uppger att de behöver utveckla sitt arbete med naturvetenskap och teknik. Intresset hos pedagogerna har ökat efter att 30 pedagoger gått en 7,5 högskolepoäng utbildning i naturvetenskap och teknik. Flera intressanta projekt startar till hösten på förskolorna varav ett tilldelats projektmedel från nämnden.

Resultatmål:

3.3.2.9 Förskolorna i Danderyd är aktiva inom lärarutbildningen

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
-----------	---------------	------------------------	----------	----------	----------

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andel förskolor i kommunen som tar emot VFU-studenter.	40%	33%	75%	50%	50%

Förskolorna har utbildat VFU-handledare (VFU är en förkortning av verksamhetsförlagd utbildning) men det finns inte tillräckligt många studenter som önskar VFU-placering i Danderyd. VFU-samordnaren arbetar aktivt med universitete och högskolor för att vi ska få tillgång till fler VFU-studenter. Under våren har 12 förskolor tagit emot studenter.

Inriktningsmål:

3.3.3 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Kostnaden 2015 per inskrivet barn i förskola och pedagogisk omsorg är lägre än genomsnittet i Stockholms län. Personaltätheten är något högre än i länet. Andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning i förskola är lägre än uppsatt mål men i stort sett jämförbar i länet. Det är dock skillnad mellan kommunala förskolor (37 % med förskollärarexamen) jämfört med 23 % för de fristående.

Föräldrarna är till stora delar nöjda med verksamheten och valfriheten är hög bland annat till följd av att det finns lediga förskoleplatser i alla kommundelar. Verksamheten får höga betyg i SCB:s medborgarundersökning.

Förskolornas och pedagogisk omsorgs inre arbete kan förbättras inom några områden.

Resultatmål:

3.3.3.1 Kostnaden för ett barn i kommunal regi (i förskola) tillhör kommungruppens lägsta.

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Kostnaden för ett inskrivet Danderydsbarn i förskola (kommunal och fristående) 2015 var 131 900 kr, genomsnittet i Stockholms län var 138 100 kronor. Även kostnaden för ett inskrivet Danderyds-barn i pedagogisk omsorg 2015 hade lägre kostnad, 98 800 kr jämfört med 123 900 kr i Stockholms län.

3.3.4 Barn i behov av särskilt stöd i förskola och pedagogisk omsorg

Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans än andra ska få det utformat

med hänsyn till egna behov och förutsättningar. Det ska ske genom att verksamheten anpassar verksamheten för alla barn. Kommunen får stöd av Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) för att implementera deras kartläggningsmaterial som förskolorna kan använda för att se att förskolan är tillgänglig för alla barn. Det är inte tillräckligt många förskolor som använder SPSMs kartläggningsmaterial ännu. Skoldatateket har introducerat materialet på några förskolor under terminen och de har därefter använt materialet.

Satsningen på att utveckla förskolornas tillgänglighet - inte minst pedagogiskt - har genom Skoldatateket kanaliserats i ett nätverk som arbetar med att synliggöra vad som kan göras generellt i lärandemiljön för att alla barn ska kunna utvecklas så långt som möjligt. Därefter vad som kan rymmas i begreppet extra anpassningar och slutligen det särskilda stödet direkt till ett barn. För att förtydliga en mer generell roll för utvecklandet av en tillgänglig förskola i Danderyd, byter Skoldatateket namn till Specialpedagogiskt Centrum Danderyd (SPEC Danderyd) vid halvårsskiftet, och får även nya, mer ändamålsenliga lokaler i anslutning till Möbyskolan.

Förskolor och pedagogisk omsorg sökte i större utsträckning handledning eller konsultation och det har inneburit att många av dem inte behövt ansöka om tilläggsbelopp utan de har fått hjälp med att hitta metoder som gör att de kan hitta strategier för att stötta barnen tidigt utan att behöva mer personalresurser.

Ambitionen att starta en språkförskoleavdelning på Nora herrgård med stöd från landstinget har inte realiserats. Det har resulterat i en begränsad försöksverksamhet och kommunen har köpt logopedstöd från talkliniken på Danderyds sjukhus. Från hösten 2016 finns det inga aktuella barn för verksamheten. Om behov uppstår framöver tas kontakt med landstinget för att starta verksamheten på nytt.

Förvaltningen arbetade fram ett nytt kartläggningsmaterial och underlag till handlingsplan som ska underlätta arbetet för pedagogerna. Målsättningen är att pedagogerna genom kartläggningen ska se hur arbetsätt och miljö kan förändras för att stötta barnen på bästa sätt och att handlingsplanen kan få tydligare delmål och långsiktiga mål som är enkla att följa upp.

Förvaltningen arrangerade en föreläsning för samtliga pedagoger om *Barn som utmanar*.

Kartläggningen runt barn med särskilda behov behöver utvecklas så personalen synliggör ännu bättre för sig själva hur arbetsätt och miljö kan förändras för att stötta barnen på bästa sätt.

Handlingsplanen som förskolorna upprättar behöver få fler och konkretare delmål och tydligare långsiktiga mål.

Tilläggsbeloppet söks som regel för ett läsår. Förskolorna använder oftast tilläggsbeloppet till att öka personaltätheten så barnen kan delas upp i mindre grupper där de ges möjlighet att få extra stöd delar av dagen.

Inför övergången från förskolan till skolan brukar förskolan initiera ett överlämningsamtal med skolan tillsammans med föräldrarna för att ge barnet en så bra start som möjligt i skolan.

Nedan redovisas antal barn som har beviljats tilläggsbelopp av förvaltningen.

	Prognos 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013
Barn med individuella stödresurser i kommunala förskolor	24	26	26	27
Barn med individuella stödresurser i fristående förskolor och pedagogisk omsorg	25	25	28	28

	Prognos 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013
Externt placerade förskolebarn	3	4	4	3
Summa	52	55	58	58

3.3.5 Genomförda Våga Visa-undersökningar 2016

Solvändans förskola, Vitsippans förskola och Äventyrets förskola observerades under vårterminen 2016. Varje förskola besöktes av två observatörer under tre dagar. Under dessa dagar genomförs intervjuer med förskolechef och pedagoger. Observatörerna observerar flera av förskolans aktiviteter såsom arbetspass, rutinsituationer, samlingar och utevistelse.

Solvändans starka sidor enligt observatörerna

- Pedagogernas förhållningssätt till barnen skapar trygghet och bidrar till det goda arbetsklimat som råder i förskolan
- Den tilltalande och mångfaldiga inomhusmiljön inbjuder till ett lustfyllt lärande.
- Montessoripedagogikens metoder och pedagogernas arbetssätt bidrar till att barnen både ges och tar stort ansvar för sin vardag.
- Förskolans har engagerade och ansvarstagande pedagoger med vilja att vidareutveckla det pedagogiska arbetet.

Solvändans förbättringsområden enligt observatörerna

- Den pedagogiska dokumentationen behöver utvecklas för att synliggöra barns lärprocesser.
- Arbetet med modern teknik kan ytterligare utvecklas för att användas som ett pedagogiskt verktyg för barns reflektioner över sitt lärande, deras sökande efter ny kunskap och till kommunikation.
- Förskolans utemiljö behöver kompletteras med exempelvis varierade lekredskap och lekmaterial som stimulerar barnen till ett mer lustfyllt lärande.
- Utformning av förskolans observationsunderlag bör omformuleras till att på ett tydligare sätt fokusera på barnens styrkor och kompetenser.
- Förskolechefens och pedagogernas ansvar, ledarskap och delaktighet i förskolans utvecklingsarbete behöver utvecklas.

Vitsippans starka sidor enligt observatörerna

- Det finns ett respektfullt förhållningssätt mellan alla på förskolan.
- Värdegrundsarbetet är förankrat hos alla pedagogerna.
- Verksamheten präglas av omsorg och pedagogernas förhållningssätt skapar harmoni i barngrupperna.
- Språkutvecklande arbetssätt som stödjer barnens språk finns i riklig omfattning på förskolan.
- Arbetssätt som utvecklar det matematiska tänkandet genomsyrar förskolan.
- Barn ges möjligheter ta ansvar för det egna lärandet i praktiska aktiviteter och till en viss del i förskolans veckoplanering.
- Förskolechef tar till stora delar ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten.

Vitsippans förbättringsområden enligt observatörerna

- En likabehandlingsplan behöver tas fram och implementeras.
- Utveckla metoder för dokumentation av barnets lärande.
- Lärandemiljön både inomhus och utomhus behöver utvecklas för att utmana och stimulera barnens lärande.

- Dokumentation av barns läroprocesser behöver synliggöras så att barnet kan följa sitt eget lärande och utveckling.
- Öka barns inflytande i verksamheten genom att låta dem få ta större ansvar vid tex. samlingar och måltider.
- Ett gemensamt måldokument för förskolan behövs.

Äventyrets starka sidor enligt observatörerna

- Pedagogernas engagemang och deras tillit till varandra
- Pedagogernas kunskap om och engagemang för utepedagogik
- Närmiljöns möjligheter till utveckling och lärande
- Förskolechefen som närvarande pedagogisk ledare och verksamhetsutvecklare

Äventyrets förbättringsområden enligt observatörerna

- Ett normkritiskt förhållningssätt bland pedagogerna behövs för att utmana barnens tankar om könsroller och samhällets mångfald.
- Pedagogerna dokumenterar i viss mån barnens verksamhet på förskolan, men dokumentationen av det individuella barnets läroprocesser behöver utvecklas.
- Innemiljön kan utvecklas för att bli mer tillgänglig, utmanande, mångsidig och stimulerande.
- Forum för demokratiska processer behöver skapas för att ge barnen större inflytande över det dagliga lärandet och över planeringen av verksamheten.

Solvändan och Vitsippans förskolor har tagit fram en handlingsplan som presenterats för nämnden under våren. Äventyret kommer att presentera sin handlingsplan på nämnden i september.

Under överlämningen deltar observatörerna, förskolechefen, ansvariga pedagoger och verksamhetschef samt förvaltningschef och experter från UKK.

3.4 Prognos med ekonomiskt utfall för helåret

3.4.1 Prognos drift

(tkr)	Budget			Prognos helår			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
	40 857	225 667	-184 810	40 557	227 067	-186 510	-300	-1 400	-1 700
Totalt	40 857	225 667	-184 810	40 557	227 067	-186 510	-300	-1 400	-1 700

Under första halvåret var det 75 fler barn inskrivna än budgeterat på helåret. Antalet inskrivna barn är som högst i juni och minskar därefter tydligt när de äldsta börjar i förskoleklass i augusti. Antalet barn ökar sedan successivt under hösten. Prognosen på antalet inskrivna barn blir därför något fler än budgeterat, +10 st (1 794 st jämfört med budgeterat 1 784), motsvarar -1,0 mnkr.

Intäkterna från maxtaxa beräknas bli 2,0 mnkr lägre än budgeterat. Det kompenseras till viss del av ökade avgiftsintäkter. Underskott beräknas ändå bli 0,3 mnkr.

Kostnaderna för omsorg på kvällar, nätter och helger beräknas bli 0,3 mnkr högre än budgeterat. Varje enskilt fall provas noggrant av förvaltningen.

Kostnaderna för vårdnadsbidrag beräknas bli 0,1 mnkr lägre än budgeterat. Det är två st som får vårdnadsbidrag och det tillkommer inga nya på grund av ny lagstiftning.

Vikariekostnaderna för barnskötare som utbildar sig till förskollärare beräknas bli 0,2 mnkr lägre än budgeterat. Förklaringen är att det är färre än budgeterat.

Kostnaderna för särskilt stöd i förskola och pedagogisk omsorg är första halvåret något lägre än

budgeterat. Överskottet förklaras delvis av att tilläggsbelopp för ett barn inte betalats fullt ut. Under andra halvan av året bedömer förvaltningen att kostnaderna kan komma att öka.

3.5 Prestationer och nyckeltal

Förskola	2015	2014	2013	2012
Kostnad förskola (kommunal och fristående förskolor), kronor per inskrivet barn				
Danderyd	131 900	121 600	122 500	132 100
Stockholms län	138 100	131 800	126 300	124 600
Inskrivna barn per årsarbetare, kommunal förskola				
Danderyd	5,1	5,2	5,3	5,1
Stockholms län	5,4	5,5	5,5	5,6
Inskrivna barn per årsarbetare, fristående förskola				
Danderyd	5,1	4,9	5,1	5,2
Stockholms län	5,3	5,4	5,5	5,4
Årsarbetare, andel (%) med pedagogisk högskoleutbildning (kommunal och fristående förskola)				
Danderyd		32,9	39,8	38,7
Stockholms län		31,0	37,8	37,9
Anställda, andel (%) årsarbetare med förskollärarexamen, kommunal förskola (från och med 2014)				
Danderyd	37	38		
Stockholms län	30	30		
Anställda, andel (%) årsarbetare med förskollärarexamen, fristående förskola (från och med 2014)				
Danderyd	23	23		
Stockholms län	24	23		
Kostnad pedagogisk omsorg, kr per inskrivet barn				
Danderyd	98 800	107 200	93 600	113 900
Stockholms län	123 900	119 700	103 400	122 700

De redovisade värden för årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning har sjunkit kraftigt mellan 2013 och 2014. Förvaltningen kan inte förklara skillnaden, möjligen kan det bero på att förskolorna redovisade uppgifterna på ett nytt sätt 2014. Det är betydligt färre förskollärare i fristående än kommunala förskolor, skillnaden är större i Danderyd än i Stockholms län. Inskrivna barn per årsarbetare är detsamma i kommunala och fristående förskolor i Danderyd 5,1 det har tidigare varit fler barn per årsarbetare i fristående förskolor

4 Grundskola, förskoleklass och fritidshem

4.1 Periodens resultat

4.1.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	14,2	15,5	1,3
Verksamhetens kostnader	262,9	261,7	1,2
Nettokostnader	-248,7	-246,2	2,5

Den huvudsakliga förklaringen är något färre barn i förskoleklass och grundskolan samt fler barn i fritidshemmet, främst 10-12-åringar. Vidare är det färre utbildade som vidareutbildat sig till fritidspedagoger än budgeterat samt ett mindre underskott för modersmålsundervisning och undervisning för nyanlända.

4.1.1.1 Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Grundskola, förskoleklass och fritidshem	14 191	262 867	-248 676	15 518	261 730	-246 212	1 327	1 137	2 464
Totalt	14 191	262 867	-248 676	15 518	261 730	-246 212	1 327	1 137	2 464

4.2 Viktiga händelser i verksamheten

Öppna jämförelser grundskolan (SKL)

I öppna jämförelser för grundskolan hamnar Danderyd på plats 27 för läsåret 2014/15 för det sammanvägda resultatet kommunala och fristående skolor. (Motsvarande resultatet för läsåret 2013/14 var 12). Måttet är en sammanvägning av flera olika nyckeltal. Danderyds grundskolor levererar resultat på högsta nationella nivå, men enligt SKL's modellberäknade värden bör vi nå högre.

1. Andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen: Danderyd ligger fortsatt kvar på en nivå på 92-93 % vilket är sjunde plats i rankningen. Enligt modellberäknat värde ska skolorna nå 96 %.
2. Elever i årskurs 9, genomsnittligt meritvärde: Danderyd har höjt det medelvärde som öppna jämförelser använder till 259 poäng vilket ger en andraplats (Nacka överst med 260). Enligt modellberäknat värde borde skolorna nå 262 p vilket innebär en ranking på 141 och bland de mittersta 50 procenten i landet. Flickorna når en högre poäng än pojkarna (274 jämfört med 244 för de kommunala och 266 jämfört med 255 för de fristående)
3. Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, andel (%): Danderyd ligger fortsatt kvar på en nivå strax under 100 procent, i år 97 procent vilket är andraplats i rankningen. Enligt modellberäknat värde ska resultatet vara 99 procent.

Nyanlända elever

Antalet platser för nyanlända ungdomar i ålder 13-15 år dubblerades i och med att Fribergaskolan startade en förberedelseklass. Mörbyskolan har sedan flera år haft en grupp på skolan med möjlighet att ta emot upp till 12 elever. Även Viktor Rydberg samskola stod beredda att ta emot en grupp om behovet fanns.

Ett internavtal tecknades med produktionskontoret angående mottagande och undervisning av nyanlända i skolan samt genomförande av modersmålsundervisning och studiehandledning.

Lokaler

Under våren avslutades renoveringen av Fribergaskolan. Invigningen hölls på skolgården den 14 mars med inbjudna politiker och tjänstemän.

Förvaltningen föreslår att paviljongen vid Mörbyskolan blir kvar några år (Den användes under förra läsåret av Danderyds Montessori efter en vattenskada.). Initialt flyttar SPEC Danderyd (tidigare benämnt Skoldatateket) och en klass i Danderyds Montessori till paviljongen och frigör yta i Mörbyskolan för nyanlända. Till skolvalet höstterminen 2017 behövs paviljongen i vart fall eftersom antalet elever som börjar årskurs 7 förväntas bli fler än antalet nuvarande platser.

Utökat tillstånd för skola i Danderyds kommun

Elevverket beviljades tillstånd av Skolinspektionen att utöka sin verksamhet att även omfatta årskurserna 4-6. Utbildningsnämnden ställde sig positiv till utökningen i det remissvar som skickades till Skolinspektionen i samband med ansökan. Tillståndet gäller från och med höstterminen 2017.

Statliga regelverk

I maj tog Riksdagen ett förslag om ändring i läroplan för grundskola, förskoleklass och fritidshem. Ändringen innebär ett tillägg där förskoleklassen och fritidshemmet får egna avsnitt med ett tydligare centralt innehåll.

Från och med 1 juli 2016 gäller en utökad timplan i matematik. Undervisningstiden har utökas med 105 timmar. Den utökade undervisningstiden gäller för elever som börjar årskurs 4 hösten 2016. Den totala undervisningstiden i matematik för de eleverna blir därmed minst 1 125 timmar. Övergångsbestämmelser finns för elever som börjar årskurs 5 och 6.

Riksdagen har beslutat om omfattande riktade statsbidrag till framför allt grundskolan. I bilaga till nämndens budgetförslag för 2017 redovisas samtliga statsbidrag.

Kvalitetsutmärkelse

Utbildningsnämndens kvalitetsutmärkelse 2016 går till två skolor:

- **Enebybergs skolor** har skapat ett lärarlyft på skolan för att alla lärare ska delta i pedagogiska diskussioner. Den tydliga strukturen ger pedagogerna möjlighet att sätta ord på det de gör, reflektera över sin undervisning och därigenom utveckla elevernas lärande.
- **Elevverket** har genom sitt arbete med Rubiks kub förenat skolans läroplansmål med fritidshemmets mål kring lärande i verksamheten..

Lärarlyftet på Enebybergs skolor har medfört att alla lärare deltagit i en fortbildning på "lyft"-modellen. De som inte deltagit i de statliga matematiklyftet och läslyftet har varit aktiva i det egna projektet.

Elevverkets idé om samverkan mellan fritidshem och matematikundervisningen i skolan genom Rubiks kub spreds till alla grundskolor i kommunen genom den tävling som genomfördes på Djursholms slott den 12 maj. Drygt 150 elever från årskurs 1-6 deltog i tävlingen som blev en stor succé.

Beslut om skolinspektion med start höstterminen 2016

Enligt tidigare beslut kommer Skolinspektionen att genomföra en inspektion i Danderyd under hösten 2016. Inga skolor kommer att besökas utan inspektionen genomförs på huvudmannanivå.

4.3 Mål

Inriktningsmål:

4.3.1 Föräldrar i Danderyd har möjlighet att välja förskoleklass och grundskola där utbudet präglas av mångfald avseende pedagogisk inriktning och driftsform.

I kommunen fanns 18 skolor för förskoleklass till och med årskurs 9. Tretton av dessa är kommunala och fem är fristående. I kommunen finns också en internationell skola som inte följer svensk läroplan. Det finns flera profiler, språk, naturorienterad, Montessori och flera olika fördjupningsämnen. Sedan 2012 finns riksrekryterande profilklasser (årskurs 7-9) för matematik (Mörbyskolan) och engelska (Viktor Rydbergs samskola).

3 859 elever folkbokförda i Danderyds kommun gick i skolor (förskoleklass till och med årskurs 9) i kommunen, ungefär 300 elever gick i skola i annan kommun och ca 60 skolpliktiga elever gick i skola utomlands.

Föräldrarna kan välja skola och ta med sig skolpengen utanför kommunen och utomlands under förutsättningen att utlandsskolan följer svensk läroplan samt är godkänd av Skolverket.

I brukarenkäten 2016 svarade 84 procent (2015: 83) av föräldrarna till elever i förskoleklasserna i Danderyd att det finns tillräckligt många grundskolor att välja mellan.

Andelen vårdnadshavare som instämmer i påståendet "Det finns tillräckligt många grundskolor att välja mellan i kommunen" har sjunkit något jämfört med tidigare år, från 83 % instämmande till 79%. Detta beror på att vårdnadshavarna i årskurs 6 är mindre nöjda nu än när de besvarade enkäten föregående år. Vårdnadshavarna i de fristående skolorna är mer nöjda (85%) än vårdnadshavarna i de kommunala (76%)

Skolval

Skolvalet fungerade väl inför läsåret 2016/2017 trots att inte alla fick sitt förstahandsval tillgodosett. Framförallt gällde detta valet till årskurs 7 där antalet elever har ökat och det är i det närmaste fullt i alla skolor.

I skolvalen till förskoleklass och årskurs 4 (gäller för elever som slutar Elevverket, Svalnässkolan och Ösbyskolan, samtliga i Djursholm) fick samtliga sitt förstahandsval.

Till skolvalet 2017 kommer det att bli fler elever i årskurs 7. Förvaltningen är beredd att utöka lokalerna framförallt på Mörbyskolan.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Enkät till vårdnadshavare: Det finns tillräckligt många grundskolor att välja mellan i kommunen	82%	79%	85%	85%	85%
Andel elever som får sitt förstahandsval	97%	97%	99%	99%	99%

Inriktningsmål:

4.3.2 I Danderyd ges varje elev i grundskolan, förskoleklass och fritidshem möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps-och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.

Måluppfyllelsen mäts dels genom nämndens resultatmål men också genom skolornas kvalitetsdokument samt de kvalitetsdialoger och rektorsmöten som förvaltningen genomför under läsåret.

Alla skolorna arbetar strukturerat med trygghetsfrågorna. De flesta skolor anger den egna trygghetsenkäten som ett verktyg för att hitta de områden, fysiska och psykosociala, där eleverna känner sig otrygga. F-6 skolorna har fokus på rastverksamheten med målet att skapa meningsfulla aktiviteter för alla elever för att öka känslan av trygghet. Även i klassrummet anser de allra flesta att det är en god arbetsmiljö. I enkäten finns trygghetsfrågan med som en viktig fråga men där vi når höga resultat, dvs den hamnar inom det område som handlar om att bevaka och vårda goda resultat.

En förutsättning för att ge eleverna de bästa möjliga förutsättningarna för kunskapsutveckling är att de vet vad de förväntas lära sig. Pedagogerna ska utgå från läroplanens kunskapskrav och tillsammans med eleverna förklara vad det innebär. I enkätresultaten från elever och vårdnadshavare framkommer att en av styrkorna i Danderyds skolor är lärarnas höga kompetens och engagemang. Förvaltningen bedömer dock att det arbete som pågår i många skolor kan bli bättre.

Verksamheten i förskoleklass har tidigare granskats av förvaltningen. Verksamheten i fritidshemmet är ett område som många skolor arbetar med men behöver utveckla vidare.

Tidig matematisk och språklig kompetens är nödvändiga för elevernas hela skolgång. I kommunen har matematiklyftet just avslutats och läslyftet påbörjats. Många skolor använder "En läsande klass" som verktyg för att lyfta läsningen. Även på högre nivå fortsätter skolorna att utmana eleverna att använda ett rikt språk. De elever som behöver stöd får det via den kommunlicens för inlästa läromedel som förvaltningen tecknat. Den framhålls av flera skolor som ett användbart verktyg, inte bara för elever med läs- och skrivsvårigheter. Resultaten på kommunnivå och på den absoluta majoriteten ligger på en hög nivå. Där de höga resultaten inte nås finns förklaringar som handlar om täta lärarbyten vilket återigen påvisar att en bra lärare är den viktigaste faktorn för elevernas skolframgång. Andelen behöriga lärare är hög på skolorna medan andelen högskoleutbildade pedagoger i fritidshemmen kan förbättras.

Det systematiska arbetet med normkritiskt förhållningssätt och kartläggning av pedagogisk tillgänglighet finns inte på alla skolor.

Resultatmål:

4.3.2.1 Eleverna känner sig trygga i verksamheten

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Totalt i Danderyds kommun har andelen vårdnadshavare som instämmer i påståendet ”mitt barn är tryggt i skolan” sjunkit något (från 95 till 94%) och andelen som inte instämmer har ökat (från 4 till 5%). Med hänsyn taget till den låga svarsfrekvensen är förändringen marginell. Det som syns i diagrammet är att andelen som instämmer sjunker från förskoleklass över årskurs 3 till årskurs 6.

Det är intressant att göra en jämförelse av varje svarsgrupp och skola i enkäten för vårdnadshavare dvs förskoleklass, årskurs 3 och årskurs 6 för varje skola. Hälften av dem instämmer till 100% i påståendet att mitt barn är tryggt i skolan. Det är ett mycket högt resultat.

Eleverna i årskurs 3 anger i högre grad än de äldre eleverna att de är trygga i verksamheten. Fritidshemmet får en något högre grad av instämmande angående tryggheten. Resultatet från eleverna i årskurs 6 redovisas inte separat då de är relativt få. Det är i år något fler frågor angående fritidshemmet eftersom vi nu frågar elever i årskurs 3.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Enkät till vårdnadshavare: Mitt barn känner sig tryggt i skolan	95%	94%	100%	100%	100%
Elevenkät: Jag känner mig tryggt i skolan	95%	94%	100%	100%	100%
Elevenkät: Jag känner mig tryggt på fritidsverksamheten		95%	100%	100%	100%

Frågan om trygghet på fritidshemmet är ny för året. Även svarsgruppen elever i årskurs 3 är ny.

Resultatmål:

4.3.2 Arbetsklimatet i Danderyds skolor gynnar elevens utveckling och lärande

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Frageställning är ändrad för vårdnadshavare i förskoleklass och årskurs 3 - Mitt barn har en god arbetsmiljö i skolan. Det har lett till en höjning av instämmandegraden men också minskad andel som väljer alternativet vet ej.

Frågan om kartläggning av tillgänglighet ingår i skolans systematiska kvalitetsarbete ingår som en av frågorna i den kvalitetsuppföljning som lämnas till förvaltningen. Alla skolor har inte en tydlig kartläggning och därför anses målet inte uppfyllt.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Elevenkät: Jag	72%	85%	90%	90%	90%

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
kan fokusera på skolarbetet under lektionerna.					
Kartläggning av tillgänglighet ingår i skolans systematiska kvalitetsarbete		Delvis	Ja	Ja	Ja
Enkät till vårdnadshavare: Mitt barn kan fokusera på skolarbetet under lektionerna/mitt barn har en god arbetsmiljö i skolan	68%	83%	80%	85%	85%

Kartläggning av tillgänglighet har inte mätts tidigare år.

Resultatmål:

4.3.2.3 Vårdnadshavare och elever får tydlig information om hur eleven utvecklas

Bedömning utfall

🟡 Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

🟡 Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Resultatmålet omfattar två uppdrag som skolorna har enligt skollag och läroplan. Dels ska vårdnadshavare få information om deras barns utveckling och dels ska eleven vara delaktig i sitt eget lärande. Detta område syns ofta som ett prioriterat område i skolornas enkätresultat och därför i skolornas eget utvecklingsarbete.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Enkät till vårdnadshavare: Skolan har informerat om läroplanen och annat som styr skolan	86%	85%	90%	91%	92%
Elevenkät: Jag vet vad jag ska kunna för att nå kunskapskraven i de olika ämnena	75%	80%	95%	85%	90%

Resultatmål:

4.3.2.4 Skolorna i Danderyd stimulerar och utmanar elevens språkliga förmåga

Bedömning utfall

● Målet är uppfyllt

Prognos helår

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Den officiella statistiken från Skolverket för 2016 är ännu ej publicerad.

Skolorna har skickat in uppgifter om hur de arbetar för att stärka elevernas språkliga förmåga. Alla skolor rapporterar att de prioriterar arbetet med läsning och språklig förmåga vilket innebär att målet kommer att nås.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andel elever i årskurs 3 som klarar kunskapsnivån på ämnesproven i svenska	99%		98%	99%	99%
Andel elever i årskurs 6 som klarar kunskapsnivån på ämnesproven i svenska	98,7%		98%	99%	99%

Resultatmål:

4.3.2.5 Skolorna i Danderyd stimulerar och utmanar elevernas matematiska tänkande

Bedömning utfall

● Målet är uppfyllt

Prognos helår

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Resultaten från nationella proven för läsåret 2015/16 är ännu inte publicerade.

Bedömningen görs därför utifrån de sambesättningskonferenser som genomförts i kommunen. I konferenserna, en per ämne och årskurs, deltar lärarrepresentanter från alla skolor i kommunen samt någon från förvaltningen eller produktionskontoret.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andel elever i årskurs 3 som klarar kunskapsnivån på det nationella proven i matematik	96%		95%	97%	97%
Andel elever i årskurs 6 som klarar kunskapsnivån på det nationella proven i matematik	99%		92%	99%	99%

Resultatmål:

4.3.2.6 Skolorna i Danderyd arbetar aktivt med att förebygga skillnader i kunskapsresultat mellan pojkar och flickor

Bedömning utfall

🟡 Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

🟡 Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Av 18 skolor anger sex att de aktivt arbetar eller är på väg att genomföra aktiviteter i syfte att identifiera strukturella förhållningssätt bland personal och elever. Sju skolor har klar insikt i problemet men har ännu inte planerat in åtgärder. Tre skolor har inte angivit någon indikation på att de analyserar skillnader.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Elevenkät: Flickor och pojkar behandlas lika av lärarna	65%	77%	85%	85%	86%
Skolorna analyserar skillnader i kunskapsresultat		80%	100%	100%	100%

Resultatmål:

4.3.2.7 Fritidshemmet stimulerar elevernas utveckling och lärande.

Bedömning utfall

🟡 Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Fritidshemmet är alltmer i fokus för skolornas arbete. De kommunala skolorna har ett nätverk för fritidspedagoger för erfarenhetsutbyte. Rastverksamheten utvecklas mot att bli planerade aktiviteter utan att ta bort möjligheten för eleverna att själva komma på och välja vad de vill göra. Pedagogernas verksamhet handlar här om att ge förslag till de som behöver det och finnas med för att motverka negativa inslag och lösa konflikter.

De små fristående skolorna har en tydlig struktur för samarbete mellan skola och fritidshem. Bland de kommunala skolorna finns det flera som har en tydlig struktur mellan skola och fritidshem. Samtidigt finns det också skolor där samarbetet behöver utvecklas.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Enkät till vårdnadshavare: Fritidshemmets verksamhet är stimulerande och utvecklande för mitt barn	92%	85%	93%	93%	94%
Elevenkät: Jag får pröva på att göra olika saker		92%	100%	100%	100%

2016 var första året då enkäten även omfattade elever i årskurs 3 därför finns inget resultat från 2015.

Resultatmål:

4.3.2.8 Lärarna har hög pedagogisk kompetens

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Både elever och vårdnadshavare anger att de har bra och kompetenta lärare som förklarar bra och ger stöd när eleven behöver det. Alla skolorna anger att de har minst en behörig förskollärare i varje förskoleklass medan fritidshemssidan har mellan 25-50% högskoleutbildad personal.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andel personal på fritidshem med högskoleutbildning mot fritidshem		30%	50%	50%	50%

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andel personal i förskoleklass med pedagogisk högskoleutbildning			100%	100%	100%

I skolverkets statistik för förskoleklass används definitionen två pedagoger per 24 elever i förskoleklass.

Resultatmål:

4.3.2.9 Skolorna i Danderyd är aktiva inom lärarutbildningen

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Prognos helår

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Av de 16 grundskolenheterna i Danderyds kommun har 13 stycken aktiva studenter, Två har tidigare haft studenter men inga aktiva i år. Antalet aktiva studenter är 74 st.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andel skolor i kommunen som tar emot VFU-studenter	81%	81%	95%	90%	90%

Inriktningsmål:

4.3.3 Grundskolorna i Danderyd har studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass.

Resultaten för eleverna i Danderyds skolor ligger konstant på en hög nivå. Både preliminära resultat på nationella prov som betygsmedelvärden från skolorna själva visar på en höjning av resultaten totalt. En djupare analys lämnas i årsredovisningen då de officiella resultaten finns tillgängliga.

Resultatmål:

4.3.3.1 Eleverna i Danderyds skolor har ett genomsnittligt meritvärde som är bland de högsta i Sverige

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Prognos helår

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Den offentliga statistiken presenteras av Skolverket den 29 september. Enligt de uppgifter som kommit in från skolorna ses inga avvikelser jämfört med läsåret 2014/15 som skulle medföra en förändring av måluppfyllelsen. Analysen av måluppfyllelsen baseras på uppgifter från de tre 7-9 - skolorna i kommunen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Meritvärde i årskurs 9, genomsnitt (kommunala och fristående skolor i Danderyd oavsett var eleverna bor, lägeskommun)	247,8		255	262	262
Elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, (kommunala och fristående skolor i Danderyd oavsett var eleven bor, lägeskommun)	96,5%		100%	99%	99%

Resultat från läsåret 2015/16 publiceras den 29 september på Skolverkets hemsida.

Resultatmål:

4.3.3.2 Det är en hög andel elever som går ut årskurs 9 och är behöriga till ett nationellt gymnasieprogram

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Prognos helår

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Enligt den statistik som kommit in från skolorna ses inga stora avvikelser som skulle medföra en förändring av måluppfyllelsen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andel elever som fått minst betyget E i alla ämnen	92%		100%	99%	99%

Resultatmål:

4.3.3.3 Eleverna i Danderyds skolor lyckas väl i de nationella proven

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Prognos helår

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Resultaten från nationella proven för läsåret 2015/16 är ännu inte publicerade.

Bedömningen görs utifrån de sambedömningskonferenser som genomförts i kommunen. I konferenserna, en per ämne och årskurs, deltar lärarrepresentanter från alla skolor i kommunen samt någon från förvaltningen eller produktionskontoret och diskuterar resultat och åtgärder enligt en fastställd agenda.

Inriktningsmål:

4.3.4 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Nyckeltalen från delårsbokslutet och senaste årsredovisning visar bland annat på mycket höga betyg, andel som blir behöriga till gymnasieskolans olika program, låga kostnader för grundskolan.

Vidare är det förhållandevis hög kompetens bland personalen, hög andel av elever som klarar kunskapskraven i årskurserna 3, 6 och 9.

Meritvärdet i årskurs 9 är i topp i landet. I öppna jämförelser används en modell som tar hänsyn till elevernas och föräldrarnas socioekonomiska förutsättningar och då blir Danderyds resultat betydligt sämre, rang 235 av landets 290 kommuner. Verksamheten får höga betyg i SCB:s medborgarundersökning.

Förvaltningen bedömer att målet om kostnadseffektivitet är hög och därmed uppfyllt. Till stora delar beror det på skickliga pedagoger, elevunderlaget och effektivt utnyttjade lokaler.

Resultatmål:

4.3.4.1 Kostnaden per elev i kommunal regi (i grundskola) tillhör kommungruppens lägsta.

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Prognos helår

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Kostnaden för en Danderydselev 2015 (kommunal och fristående) var i

- grundskolan: 92 800 kronor, jämfört med genomsnittet i Stockholms län som var 95 600 kronor
- förskoleklass: 38 300 kr jämfört med 54 600 kr
- fritidshem: 26 400 kr jämfört med 28 000 kr.

Kostnaden för grundskola har ökat mer de senaste åren i Danderyd jämfört med Stockholms län. Den viktigaste förklaringen är lönesatsningen som gjorts.

4.3.5 Elever i behov av särskilt stöd i grundskola, förskoleklass och fritidshem

Satsningen på att utveckla skolornas tillgänglighet - inte minst pedagogiskt - har genom Skoldatateket kanaliserats i att en arbetsgrupp har givit en struktur för hur man kan se på insatser för att befärja lärandet på olika nivåer. Först och främst återfinns där vad som kan göras generellt i lärandemiljön för att alla elever ska kunna utvecklas så långt som möjligt. Därefter vad som kan rymmas i begreppet extra anpassningar inom undervisningens ram, och slutligen det särskilda stödet direkt till en elev. Skolorna har genom detta arbete som ligger åtkomligt på Skoldatatekets hemsida en god hjälp att vid behov utveckla sitt arbete för ökad måluppfyllelse för alla elever. För att förtydliga en mer generell roll för utvecklandet av en tillgänglig skola i Danderyd, byter Skoldatateket namn till Specialpedagogiskt Centrum Danderyd (SPEC Danderyd) vid halvårsskiftet, och får även nya, mer ändamålsenliga lokaler i anslutning till Möbyskolan.

Trycket på de skolor som erbjuder särskilt stöd till vissa specifika behov som en grupp elever uppvisar (inom autismspektrum eller språkstörning) är fortsatt hanterbart med undantag för låg- och mellanstadiet avseende autism. Vasaskolan har trots ökat antal elever i sin verksamhet ändå förfrågningar något över vad man förmår att ta emot. Samtidigt har skolan erhållit utvecklingsmedel från SPSM för att skapa förutsättningar för bättre insatser för dessa elever i den ordinarie undervisningsgruppen på en skola. Detta rimmar väl med att föräldrar ofta också har önskemål om att barnet om möjligt ska få vara kvar på ordinarie skola. På så sätt ökar även skolornas egen kompetens att möta dessa elevers behov. Detta utvecklingsarbete fortsätter stundande läsår.

Stödinsats	Prognos 2016	Budget 2016	Utfall 2015	Utfall 2014
Elever med stödresurs i grundskola	94	91	91	88
Elever i kommunövergripande verksamhet	32	30	30	26
Interkommunala placeringar	16	16	16	15
Totalt antal elever som erhållit särskilt stöd i grundskola	142	134	134	129

Uppföljning av tilläggsbelopp 2015

De tilläggsbelopp som beviljats för ett läsår följs regelmässigt upp i slutet av höstterminen varje år. Liksom tidigare år är det omkring 15% som beviljats tilläggsbelopp av i huvudsak medicinska orsaker; det kan vara rörelsenedsättning eller funktionsnedsättningar rörande hörsel eller syn. Även andra medicinska orsaker återfinns här, och åtgärderna tar då ofta sin utgångspunkt i olika stödjande insatser i samband med funktionsnedsättningen.

Ett dussintal elever har så allvarlig språkstörning, att detta kraftfullt påverkar förutsättningar för inläring. Insatserna i de fallen rör i huvudsak olika specialpedagogiska åtgärder. Med den hjälpen når dessa elever kunskapskraven, eller är på väg att uppnå dessa.

De återstående eleverna (ca 75 % av de med tilläggsbelopp) har svårigheter som i mer eller mindre uttalad form har sin grund i neuropsykiatriskt beskrivna hinder i kunskapsinhämtandet. I vilken utsträckning som dessa elever når kunskapskraven är inte möjligt att uttala sig om, speciellt om de inte går i årskurs där kunskapskraven är specificerade. På högstadiet kan dock sägas att förvaltningens uppföljning indikerar att en hög andel uppnår kunskapskraven, ibland till och med också med höga meritvärden.

Den alldeles dominerande insatsen som skolorna gör med tilläggsbeloppet är att förstärka undervisningen med en resursperson. Det kan väl också anses som intentionen med tilläggsbelopp. Därutöver omnämns även specialpedagogiska insatser, men dessa ska ju ändå levereras utifrån grundbeloppet. Ett undantag från denna beskrivning kommer från de fristående skolor, som bedriver en tillrättalagd undervisning för enbart elever med (ofta) neuropsykiatrisk problematik. I de fallen beskrivs att skolan i sin helhet bygger på små undervisningsgrupper med hög lärartäthet. I dessa skolor är funktionsnedsättningen normalitet, och återgång till en mer vanlig undervisning behöver aldrig bli aktuell, och kan ju inte heller genomföras på en sådan skola.

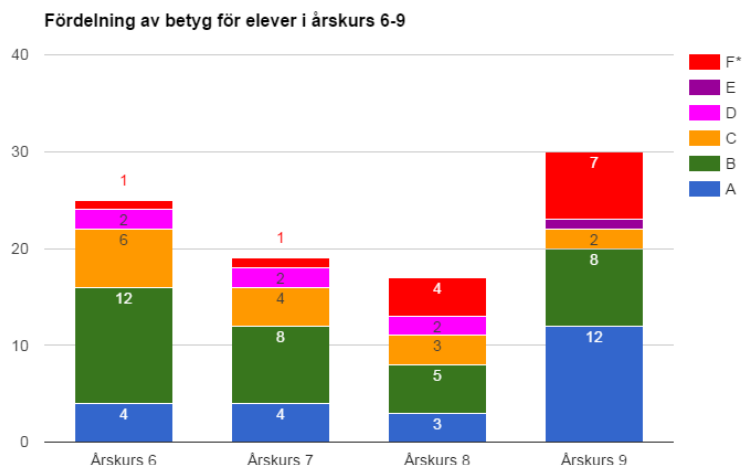
Fritidshem	Prognos 2016	Budget 2016	Utfall 2015	Utfall 2014
Elever med särskilt stöd i fritidshem	83	70	70	48

Prognosen för 2016 baseras på antalet beviljade ansökning för höstterminen, vilka som synes stadigt ökar i antal över de senaste åren. Framst sker ökningen inom den kommunala skolan. Ökningen hänger samman med allt större elevkullar. Verksamheterna har blivit mer nogsamma att notera behoven på fritidshemmen, vilket i sig är positivt, men leder även till ökade kostnader.

4.3.6 Modersmålsundervisning och studiehandledning

Modersmål

Modersmålsbetyg för elever i årskurs 6-9 återfinns i diagrammet nedan. Antalet elever i årskurserna 6-9 är 91 stycken. De elever i årskurs 9 som inte är godkända har läst modersmålet för kort tid för att det ska finnas tillräckligt med underlag. Modersmålslärares analys av betygen är att de elever som riskerar att inte bli godkända eller inte få det betyg man hoppas på i årskurs 6-9 i regel väljer att hoppa av modersmålsundervisningen.

I och med att det i dagsläget inte finns ett system där vi har tillgång till alla betyg och hur de är fördelade på till exempel skola/ämne/kön så är det svårt att bryta ner det på en djupare nivå.

Förbättringsområden är kompetensutveckling för modersmållärarna i att sätta betyg, formativ bedömning och att utvärdera och utveckla sin undervisning, samt att skriva omdömen. Det är också viktigt att möjliggöra bättre scheman så att eleverna kan läsa modersmål under dagtid och att undervisande lärare ska kunna förbereda sig och ha rätt lokaler. Rutiner kring ansökan om modersmålsundervisning måste förtydligas så att det är rätt elever som läser modersmål, det vill säga de som har det som ett aktivt modersmål hemma.

Studiehandledning

Processen kring studiehandledningen och hur skolorna ska gå tillväga för att ha tillgång till studiehandledning behöver förtydligas och implementeras på varje skola. Varje studiehandledare har på individnivå hittat samverkansformer med elev/vårdnadshavare/skola men det finns ingen tydlig förväntansbild på vad som ingår i uppdraget som studiehandledare. Det finns inte heller ett tydligt uppdrag vad som är ämneslärare/klasslärarens ansvar för studiehandledningen. I många fall finns det ett åtgärdsprogram som har bifogats till en ansökan, men åtgärdsprogrammen är oftast inte utformade på ett sätt så att det hjälper studiehandledaren att veta vad den ska arbeta med. Det gör också att det är svårt att utvärdera hur studiehandledningen har hjälpt eleven att nå kunskapsmålen. I enskilda fall är det så att elever kunnat få betyg i flera ämnen med hjälp av studiehandledning, trots att eleven varit i Sverige så kort tid som en termin.

Utvärderingsformer för hur varje enskild skola upplever att studiehandledningen har hjälpt eleven att nå målen behöver utformas, så att det finns en tydlig koppling mellan stödet och elevens måluppfyllelse.

För studiehandledarna har det också många gånger varit svårt att hitta bra ställen att sitta och arbeta med eleven, ibland blir det i en korridor eller liknande. Ofta får de inte heller arbetsmaterial i förväg utan får det i handen när de träffar eleven. Schemat för elever behöver ses över så att de får studiehandledning när de bäst behöver, samtidigt som det blir rimliga arbetsförhållanden för studiehandledarna. Samverkansformerna mellan lärare/studiehandledare/elev behöver också förtydligas och utvecklas för att detta ska gynna eleverna.

Nyanlända

Lagstiftningen har 2016 förtydligat hur kartläggningen av hur de nyanländas studieförutsättningar ska gå till. I samband med detta har den nya Enheten för flerspråkighet på Kevingskolan ett pågående arbete kring att strukturera och tydliggöra ansvarskedjan för mottagandet av nyanlända. Antalet nyanlända till grundskolan är under det första halvåret 22 elever. Mer än hälften av dessa började på högstadiet. Detta innebär i runda tal ett fördubblat antal elever på årsbasis redan på det första halvåret jämfört med tidigare år. Med anledning av den ändrade reglering på nationell basis av flyktingmottagandet är det inte klart vad det kommer att betyda för det fortsatta inflödet för Danderyds del.

Den obligatoriska kartläggningen av elevernas kunskaper med hjälp av Skolverkets material sker ute på varje skolenhet. Enheten för flerspråkighet bistår med studiehandledare som kan vara tolkar under kartläggningen och även börja bygga en relation med eleven inför det fortsatta arbetet med studiehandledning. Kartläggning är fortfarande relativt nytt och en del frågetecken finns på skolorna om hur man gör kartläggningen och vem som ska göra den. Studiehandledarna har påbörjat Skolverkets webbkurs för kartläggning, för att de ska kunna vara ett bra stöd för skolenheterna vid genomförandet.

De flesta elever har placerats i sin respektive årskurs utifrån sin biologiska ålder. I några fall har det blivit avsteg därifrån, vilket beror på elevernas tidigare skolbakgrund och när de kommit till Sverige. Även hur skolbakgrunden i Sverige har sett ut har spelat in. Ibland har andra skolkommuner gjort en årskursplacering, då är det svårt att göra något annat inledningsvis.

Generellt har samarbetet med de mottagande skolorna fungerat väl, ibland har det varit svårt att hitta en skolplacering till eleverna där eleven har önskat, men det har oftast löst sig.

De lärare som arbetar i förberedelseklasserna på de olika skolorna har startat ett nätverk som förhoppningsvis kommer fördjupas under hösten. Kevingskolan bjöd i juni in skolledare och medarbetare i andra skolors förberedelseklasser till en kompetensutvecklingsdag kring språkutvecklande arbetssätt.

Inom kommunen	Utfall läsår 2015/16	Utfall 2014/15	Utfall läsår 2013/14
Modersmålsundervisning			
Antal elever	350	339	295
Antal språk	16	16	15
Studiehandledning			
Antal elever	53	28	34
Antal språk	16	12	10

Störst språk i modersmålsundervisningen är engelska (112 elever), persiska (44 st) och ryska (37 st). Största språk inom studiehandledningen är persiska.

4.3.7 Genomförd Våga Visa-undersökning 2016

Fribergaskolan observerades av fyra observatörer under fem dagar i början av vårterminen 2016. Under dessa dagar genomförs intervjuer, cirka 70 lektionsbesök och kortare samtal i anslutning till lektionsbesöken.

Observatörernas slutsats

"Fribergaskolan är en väl fungerande skola som erbjuder en verksamhet av god kvalitet." Observatörerna konstaterar att den långvariga ombyggnadstiden har inneburit att skolledningens tid för det pedagogiska ledarskapet inte räckt till, men att lärarna, trots detta, inte tappat i kvalitet och engagemang.

Skolans starka sidor enligt observatörerna

- Den positiva stämningen och det respektfulla förhållningssättet mellan elever och personal gör att eleverna trivs och känner sig trygga.
- Värdegrundsarbetet är tydligt både i undervisningen och vid gemensamma aktiviteter av olika slag.
- Lärarna är engagerade i sin undervisning och i sina elever.
- Skolan utgår från alla elevers olika förutsättningar och bedriver ett ambitiöst arbete för att alla elever ska lyckas i sitt lärande.
- Lokalerna är nyrenoverade, moderna och ändamålsenliga.
- Eleverna tar stort ansvar för sitt lärande.

Skolans förbättringsområden enligt observatörerna

- Läraren nämner sällan syftet med lektionen eller vilka av ämnets förmågor som eleverna ska få möjlighet att träna. Syftet med lektionerna blir därmed ofta oklart.
- Alla elever är inte delaktiga och medskapande under lektionerna. Skolan behöver utveckla metoder och arbetssätt som gör alla elever aktiva och medskapande.
- Elevinflytandet i undervisningen behöver förbättras.
- Skolans formella forum för demokrati behöver utvecklas.
- Det behövs en större likvärdighet mellan lärare beträffande återkoppling om elevernas kunskapsutveckling.
- Skolan behöver tydligare riktlinjer från ledningen på flera områden.

Under överlämningen av observationsrapporten deltog förutom skolledningen alla arbetslagsledare.

Skolan ska ta fram en handlingsplan som presenteras för nämnden i september.

4.4 Prognos med ekonomiskt utfall för helåret

4.4.1 Prognos drift

(tkr)	Budget			Prognos helår			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
	28 382	525 734	-497 352	29 882	527 034	-497 152	1 500	-1 300	200
Totalt	28 382	525 734	-497 352	29 882	527 034	-497 152	1 500	-1 300	200

Antalet barn i grundskolan kommer att öka något under höstterminen jämfört med vårterminen. Överskottet som redovisades första halvåret kommer därmed att försvinna under andra halvåret.

Avgiftsintäkterna för fritidshemmet beräknas bli 1,5 mnkr högre än budgeterat. Orsaken är dels en avgiftshöjning från och med mars, dels fler barn inskrivna i verksamheten, främst 10-12-åringar. det är sammanlagt ungefär 100 fler barn inskrivna i fritidshem än budgeterat, en trend som funnits i flera år. Kostnaderna ökar därmed också, netto bedöms fritidshemmen ändå redovisa +0,8 mnkr.

Förvaltningens kostnader för modersmålsundervisning och undervisning för nyanlända var första halvåret 0,4 mnkr högre än budgeterat. Produktionsorganisationens nystartade enhet Mottagningsenheten (i huvudsak placerad på Kevingskolan) har gjort ett stort utvecklingsarbete under första halvåret, kvaliteten på underlag för uppföljning har bland annat förbättrats väsentligt. Enheten redovisar i sitt delårsbokslut en prognos på -1,3 mnkr. Enligt internavtalet ska en dialog föras mellan förvaltningen och UKK om verksamhets- och kostnadsutvecklingen. Utan att föregripa diskussionerna avsätter förvaltningen ytterligare 1,0 mnkr, prognosen blir därmed -1,4 mnkr.

Kostnaderna för vikarieersättning för utbildade som utbildas till fritidspedagoger (lärare med inriktning på de yngre åren) blir lägre än budgeterat, +0,8 mnkr. Orsaken är att det varit svårt att

hitta intresserade personer.

Kostnaderna för särskilt stöd i förskoleklass, grundskola och fritidshem (individuellt stöd) är första halvåret något lägre än budgeterat. Under andra halvan av året bedömer förvaltningen att kostnaderna kan komma att öka.

4.5 Prestationer och nyckeltal

Förskoleklass

Förskoleklass	2015	2014	2013	2012
Kostnad förskoleklass hemkommun (samtliga Danderyds-elever oavsett skola), kronor per elev				
Danderyd	38300	33700	32900	30200
Stockholms län	54600	53200	52400	49300
Lärartäthet i förskoleklass, antal elever per lärare, heltidstjänst (kommunala och fristående skolor)				
Danderyd	14,4	19,3	16,6	15,4
Stockholms län	16,9	16,9	16,9	15,1
Årsarbetare i förskoleklass, andel (%) i kommunal skola med lärar-, fritidspedagog- eller förskollärarexamen				
Danderyd	56,8	65,6	63,9	64,5
Stockholms län	72,2	70,5	70,5	70,4

Grundskola

Grundskola	2015	2014	2013	2012
Kostnad grundskola per elev, kommunala och fristående skolor (hemkommun)				
Danderyd	92 800	87 900	84 800	80 200
Stockholms län	95 600	94 000	91 200	88 800
Meritvärdet i årskurs 9, genomsnitt (samtliga Danderyds-elever oavsett skola, hemkommun)				
Danderyd	253	247	250	263
Stockholms län	230	226	221	222
Meritvärde i årskurs 9, genomsnitt (kommunala och fristående skolor i Danderyd oavsett var eleverna bor, lägeskommun)				
Danderyd	248	245	247	261
Stockholms län	226	224	218	219
Antal elever per lärare (årsarbetare) i grundskola, samtliga kommunala och fristående skolor i Danderyd				
Danderyd	13,1	13,6	14,9	15,2
Stockholms län	13,4	13,2	13,3	13,2
Lärare med pedagogisk högskoleexamen i grundskola, andel (%), samtliga kommunala och fristående skolor i Danderyd				
Danderyd	78,1	79,0	84,7	83,3
Stockholms län	79,2	79,4	80,0	80,0
Lärare med pedagogisk högskoleexamen i grundskola, andel (%), samtliga kommunala skolor i Danderyd				
Danderyd	87,9	86,7	86,7	86,9
Stockholms län	82,1	82,5	82,5	82,0
Lärare med pedagogisk högskoleexamen i grundskola, andel (%), samtliga fristående skolor i Danderyd				
Danderyd	51,3	55,8	76,4	69,3
Stockholms län	67,0	67,4	71,3	71,4

Förändringen i nyckeltalet "Lärare med pedagogisk högskolebehörighet i fristående grundskola" 2014 förklaras av att British International School lämnade uppgifter för första gången 2014.

Redovisning per enhet och ämne för legitimerade lärare finns i bilaga till Budget 2017. Skolverket har inte redovisat motsvarande statistik för förskola, förskoleklass och fritidshem.

Fritidshem

Fritidshem	2015	2014	2013	2012
Kostnad fritidshem, kronor per inskrivet barn				
Danderyd	26400	26700	22700	26000
Stockholms län	28000	26900	26300	26900
Inskrivna barn per årsarbetare i fritidshem, kommunalt fritidshem				
Danderyd	26,6	30,5	23,7	21,0
Stockholms län	22,1	21,9	20,8	19,2
Årsarbetare i fritidshem i fritidshem, andel (%) med pedagogisk högskoleexamen (kommunalt och fristående fritidshem)				
Danderyd	27,6	34,2	34,4	30,3
Stockholms län	24,3	27,3	28,8	29,0

5 Gymnasieskola

5.1 Periodens resultat

5.1.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	2,7	1,9	-0,8
Verksamhetens kostnader	58,3	60,4	-2,1
Nettokostnader	-55,6	-58,5	-2,9

5.1.1.1 Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Gymnasieskola	2 771	58 338	-55 567	1 857	60 374	-58 517	-914	-2 036	-2 950
Totalt	2 771	58 338	-55 567	1 857	60 374	-58 517	-914	-2 036	-2 950

Avvikelsen förklaras huvudsakligen av högre kostnader för särskilt stöd och något högre programpeng än budget.

5.2 Viktiga händelser i verksamheten

Introduktionsprogrammet Språkintröduktion startades på Danderyds gymnasium för ungdomar med annat modersmål som inte är behöriga till svenskt gymnasium. Detta skedde då det inte längre var möjligt att ytterligare ta platser i anspråk på gymnasieskolor i Danderyds närhet, främst Åva gymnasium. Inflödet av ensamkommande ungdomar utgjorde en stor del av gruppen nyanlända, och situationen blev prekär i länet, och därmed även för Danderyd. Det första mottagandet av de nyanlända sker på Enheten för flerspråkighet på Kevingskolan, och därefter fortsätter arbetet omedelbart på Danderyds gymnasium. Fem elever påbörjade sina studier på gymnasiet under vårterminens lopp. Dessa elever erbjöds även s k sommarskola på Blackebergs gymnasium.

En fortsättning på erfarenhetsutbyte mellan lärare och skolor genom gemensam studiedag genomfördes i mars. Det fortsatta temat var bedömning av lärande med fokus på hur digitala verktyg används.

Tre projekt som beviljats medel redovisades under projektseminariet i slutet av april. Ett av dem var ett samarbetsprojekt mellan Danderyds gymnasium och Fribergaskolan kring kunskap om kodning/programmering. Under projektets gång hade även Stocksundsskolan deltagit.

De två andra projekten - "Inga mer prov" och "Det motiverande lärandet" har gett ringar på vattnet. Läraren bakom "Inga mer prov", som handlade om hur matematikundervisningen på samhällsprogrammet förändrats genom att ta bort prov och istället införa diagnoser har ändrat elevernas inställning till lärande. Det motiverande lärande har fått fortsättning i ett nytt projekt där lärarna ska samarbeta med övriga gymnasier.

Danderyds gymnasium och Mörbyskolan har fått medel för kommande läsår för att förbättra samarbetet mellan deras spetsmatematik-elever.

Delegationen för unga till arbete, DUA, har beviljat kommunen utvecklingsmedel för kartläggning och insatser i samverkan mellan skola, socialtjänst och arbetsförmedlingen. Inom ramen för dessa medel förväntas insatserna kunna vässas betydligt för att nå och därmed även stödja unga utanför arbetsmarknad och studier.

5.2.1 Gymnasieantagningen till läsåret 2016/17

Antagningsläget för gymnasier i Danderyds kommun

Den slutliga antagningsstatistiken från KSL's webbsida www.gyantagningen.se visar att Marina Läroverket och Viktor Rydberg gymnasium Djursholm fyller sina grupper och har många elever på reservplats. Danderyds gymnasium fyller sina grupper förutom spetsutbildning matematisk specialisering samt de särskilda varianterna mot estetik inom naturvetenskapsprogrammet. Den slutliga antagningen sker efter att gymnasieskolorna har fått anpassa sitt utbud till efterfrågan genom att ta bort studievägar eller öka antal platser per studieväg.

Avvikelsen från slutantagningen 2015 är försumbar utom för spetsutbildningen i matematik på Danderyds gymnasium.

Gymnasium	Program	antal elever i slutantagning
Danderyds gymnasium	Ekonomiprogrammet	159
Danderyds gymnasium	Naturvetenskapsprogrammet	108
Danderyds gymnasium	Samhällsvetenskapsprogrammet	90
Danderyds gymnasium	Teknikprogrammet	26
Danderyds gymnasium	Spetsutbildning matematik	15
Marina Läroverket	Ekonomiprogrammet	33
Marina Läroverket	Samhällsvetenskapsprogrammet	33
Marina Läroverket	Naturbruksprogrammet	84
Marina Läroverket	Riksrekryterande program	25
Viktor Rydberg gymnasium Djursholm	Ekonomiprogrammet	58
Viktor Rydberg gymnasium Djursholm	Naturvetenskapsprogrammet	88
Viktor Rydberg gymnasium Djursholm	Spetsutbildning engelska inom Samhällsvetenskapsprogrammet	27

5.3 Mål

Inriktningsmål:

5.3.1 Ungdomar i Danderyds kommun har möjlighet att välja gymnasieskola i såväl Danderyd som i övriga Sverige och utomlands.

Danderyds kommun deltar i den länsgemensamma gymnasierregionen där alla kommuner i Stockholms län samt Gnesta och Håbo ingår. Eleverna i Danderyd kan på samma villkor som övriga ungdomar i regionen söka till alla gymnasieskolor i regionen. Antalet skolor och studievägar har minskat under ett antal år eftersom antalet elever minskat. Men fr.o.m. 2016 ökar antalet elever och i och med det så har också antalet skolor och studievägar ökat.

Ansökningsprocessen till hösten 2016 pågår och resultatet redovisas i årsredovisningen.

Inriktningsmål:

5.3.2 I Danderyd ges varje elev i gymnasieskolan möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.

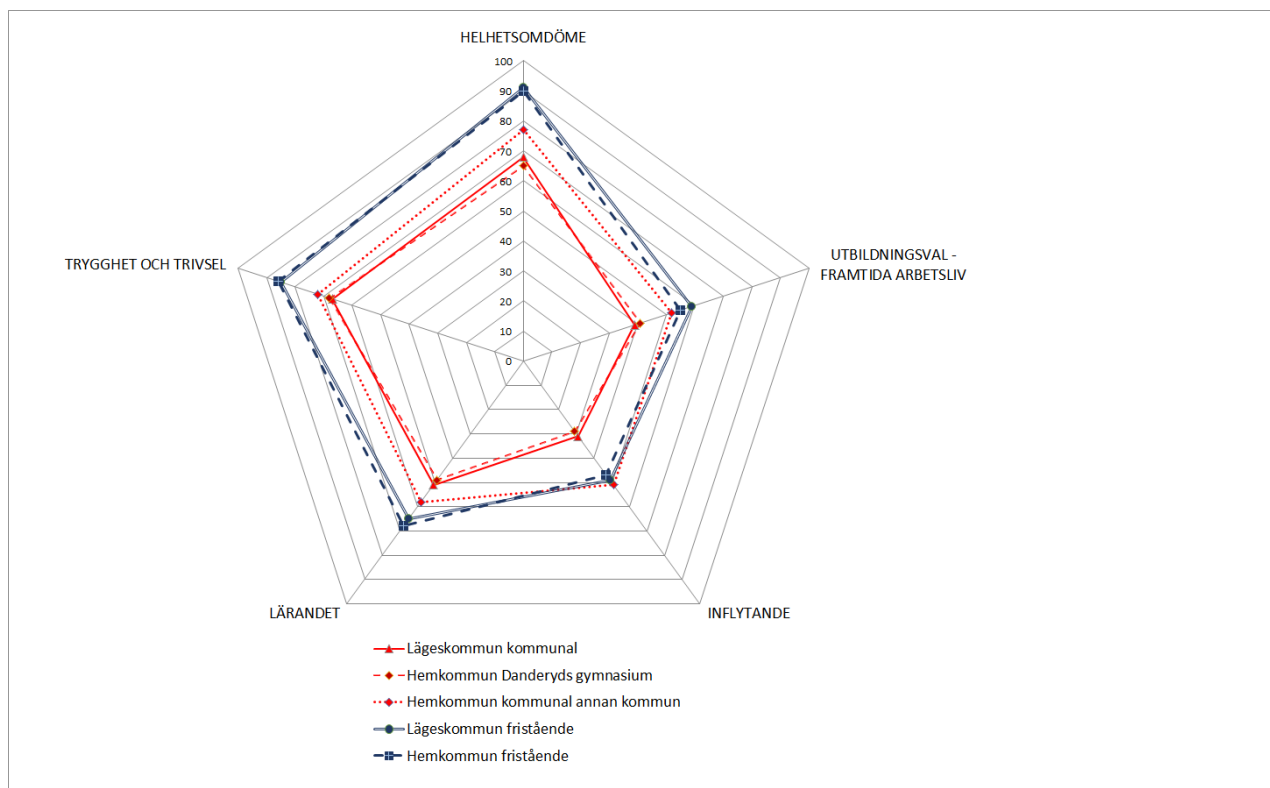
För att mäta måluppfyllelsen används bland annat den enkät som alla elever i årskurs 2 i den gemensamma gymnasierregionen besvarar under kvartal 1 samt statistik från Skolverket och Kolada om gymnasieexamen och slutbetyg samt gymnasieskolornas kvalitetsredovisning. En kvalitativ bedömning görs genom Våga Visa- observationer där läroplanens övergripande mål följs upp.

Eftersom eleverna fritt kan välja gymnasium i Stockholms län så görs analysen både för de elever som går i de tre gymnasieskolorna belägna i Danderyds kommun (lägeskommun) och för de elever som är folkbokförda i Danderyd som går i gymnasieskola i Stockholms län (hemkommun).

En analys av resultaten från läsåret 2015/2016 går inte att göra än eftersom resultaten inte finns tillgängliga förrän sent på hösten.

Resultaten från gymnasieskolorna i Danderyd (lägeskommun) från tidigare år visar på en stabil gymnasieskola där eleverna når höga betyg och klarar sin gymnasieexamen i hög grad. Inga tecken finns på att trenden skulle brytas i år.

En sammanställning av enkätresultaten visar att eleverna i huvudsak är nöjda med verksamheten i gymnasieskolorna, de trivs och är trygga. De blå linjerna representerar elever som går i kommunala gymnasiskolor, de röda linjerna elever i fristående. Streckade linjer är resultat för elever som är folkbokförda i Danderyd och de heldragna linjerna elever som går i gymnasium i Danderyd oavsett var de är folkbokförda.

Området inflytande får lägst omdöme, vilket är en trend i hela länet, och det behöver fortsatt vara i fokus för gymnasiernas utvecklingsområden.

Ett mönster är att eleverna i de fristående gymnasieskolorna, i alla områden, ger ett högre omdöme än de elever som går på en kommunal skola. Danderyds gymnasium får omdömen som för alla

frågor ligger lägst. De elever från Danderyd som går i kommunal skola i annan kommun ger omdömen mellan de fristående och Danderyds gymnasium

Våga visa observation genomfördes på Viktor Rydbergs gymnasium under första kvartalet. Observatörerna gav höga omdömen som visade att den kvalitetsutmärkelse som skolan fick 2015 var välförtjänt. Observatörerna sammanfattade kvaliteten så här "Undervisningen kännetecknas av god studiero och hög ambitionsnivå. De flesta lektioner som vi besöker håller en mycket god kvalitet. Arbets sättet är varierat och visar på nytänkande och vilja till utveckling. Eleverna får goda möjligheter att utveckla kreativitet och kritiskt tänkande. Elevernas stora ansvarstagande och lärarnas kontinuerliga återkoppling till dem på deras lärande bidrar i hög grad till de goda studieresultaten. Både elever med behov av anpassningar och elever som behöver extra utmaningar får i stor utsträckning sina behov tillgodosedda."

Resultatmål:

5.3.2.1 Eleverna känner sig trygga i verksamheten

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Andelen elever som instämmer i påståendet att de känner sig trygga på sin skola har inte ändrats sen 2015 men det har skett en ökning på 1 procentenhet av de som inte instämmer. Det är en liten skillnad mellan pojkar och flickor, 94% respektive 96%.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Årlig enkät: Jag känner mig trygg på min skola	95%	95%	100%	100%	100%

Resultatet för samtliga elever (oavsett vilken kommun de bor i) i de gymnasieskolor belägna i kommunen är 95% som instämmer och 2% som inte instämmer. Övriga 3% anger mittenvärdet.

Resultatet för de tre gymnasierna är

- Danderyds gymnasium - instämmer 93%, instämmer inte 2%
- Marina Läroverket - instämmer 96%, instämmer inte 3% (enbart elever på de yrkesförberedande studievägarna.)
- Viktor Rydberg gymnasium Djursholm - instämmer 98%, instämmer inte 0%.

För elever som är folkbokförda i Danderyds kommun oavsett gymnasieskola så instämmer 94% att de är trygga i skolan. 0% anger alternativet "Instämmer inte".

Resultatmål:

5.3.2.2 Andelen elever som upplever att de får vara med och påverka innehållet i undervisningen ska öka

Bedömning utfall

■ Målet är ej uppfyllt

Prognos helår

■ Målet är ej uppfyllt

Kommentar

Andelen elever som instämmer i påståendena har sjunkit jämfört med tidigare år. Sänkningen gäller alla tre gymnasieskolorna. En jämförelse mellan de tre gymnasierna och resultatet i länet i stort visar att resultatet för Danderyds gymnasium ligger under snittet i alla kategorier. Alla gymnasier har arbetat med att utveckla elevernas inflytande över sitt lärande och resultatet måste analyseras på varje gymnasieskola.

Viktor Rydberg gymnasium Djursholm har kommit långt med elevernas inflytande över sitt eget lärande men de demokratiska processerna behöver förfinas.

Även de elever som går i gymnasieskola utanför Danderyds kommun är mer nöjda än de som går i Danderyds kommun.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Årlig enkät: Jag får vara med och påverka innehållet i undervisningen	46%	33%	60%	60%	60%
Årlig enkät: Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna	46%	37%	60%	60%	60%

Resultatmål:

5.3.2.3 Gymnasieskolorna i Danderyd stimulerar och utmanar elevernas matematiska tänkande

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Analysen av måluppfyllelsen bygger på resultaten på de nationella prov i matematik som genomförts under hösten samt information från gymnasieskolorna. Resultaten, där tillräckligt många elever har genomfört proven, visar att eleverna i Danderyds gymnasieutbildningar når bättre resultat än genomsnittet för riket. Detta gäller både medelvärdet för provbetyg som andel elever som får minst E på provet. Undantaget är teknikprogrammet och Matematik 1C där medelbetyget är lägre och andelen elever med F högre än snittet för riket.

Resultatmål:

5.3.2.4 Skolorna i Danderyd arbetar aktivt med att förebygga skillnader i kunskapsresultat mellan pojkar och flickor

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

I rapporten från Våga Visa för Viktor Rydberg gymnasium i Djursholm påpekar observatörerna en ojämlikhet mellan könen. Denna syns i klassrummet där pojkarna får mer utrymme som i elevrådet där andelen pojkar vida överstiger den procentuella andelen pojkar på skolan. Skolan har medvetet arbetat för att förbättra detta och kommer att ta ytterligare steg för ökad jämlikhet mellan könen. Utförligare bedömning görs i årsredovisningen.

De övriga skolorna har inte rapporterat än och därför görs prognosen att målet är delvis uppfyllt.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Skolorna analyserar skillnader i kunskapsresultat		Delvis	Ja	Ja	Ja

Nyckeltalet är nytt från och med 2016.

Resultatmål:

5.3.2.5 Gymnasieeleverna i Danderyd fullföljer sin gymnasieutbildning

Bedömning utfall

● Målet är uppfyllt

Prognos helår

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Resultaten från läsåret 2015/2016 finns ej publicerat än. Resultatet redovisas i årsredovisningen. Resultatet från avgångseleverna från läsåret 2014/2015 överträffar målet. Vid årsredovisningen finns även en bild av resultaten från nyanlända.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andelen (%) folkbokförda elever i Danderyd oavsett gymnasieskola med fullföljd gymnasieutbildning,	82,4%		80%	85%	85%

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
samtliga skolor, inom 3 år, exklusive IM-programmet, hemkommun					

Resultatmål:

5.3.2.6 Gymnasieskolorna i Danderyd är aktiva inom lärarutbildningen

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Prognos helår

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Alla tre gymnasieskolorna tar emot VFU-studenter i en hög grad. Danderyds gymnasium har flest aktiva studenter.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andel gymnasieskolor i kommunen som tar emot VFU-studenter.	100%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

5.3.3 Gymnasieutbildningen i Danderyd uppvisar studieresultat som vid varje jämförelse är av högsta nationella klass.

Den bedömning som gjordes i årsredovisningen 2015 står sig fortfarande. Där gjordes bedömningen utifrån det genomsnittliga betygsmedelvärdet efter avslutad gymnasieutbildning.

En jämförelse av betygsresultat efter läsåret 2015/2016 görs i verksamhetsberättelsen 2016.

Resultatmål:

5.3.3.1 Gymnasieelever i Danderyd når goda studieresultat

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Prognos helår

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Betygsresultaten från läsåret 2015/2016 finns ej publicerat än. Skolornas egna analyser visar att resultaten varierar något jämfört med föregående år men det är inga tydliga trender. De färdiga resultaten redovisas i årsredovisningen.

Resultaten från läsåret 2014/2015 visar att gymnasieelever folkbokförda i Danderyd når de högsta genomsnittliga betygsmeritvärdet jämfört med andra kommuner. Resultaten för eleverna på gymnasieskolor belägna i Danderyd (med elever från många kommuner) är också jämfört med andra kommuner bland de allra högsta.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, genomsnitt för elever folkbokförda i Danderyd oavsett gymnasieskola, hemkommun	15,8		16	16	16
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, genomsnitt för gymnasieskolorna i Danderyd oavsett elevens folkbokföringskommun, lägeskommun	15,5		15	15,5	16

Resultatmål:

5.3.3.2 Gymnasieelever i Danderyd når gymnasieexamen

Bedömning utfall

● Målet är uppfyllt

Prognos helår

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Andelen elever som går ut läsåret 2015/2016 med gymnasieexamen är ej publicerad än. en preliminär uppgift från gymnasieskolorna säger att andelen inte sjunkit jämfört med 2015. Eftersom måttet är satt till 70% så kommer det sannolikt att nås. Målet bör sättas högre till 2017. Resultatet redovisas i årsredovisningen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Gymnasieelever folkbokförda i Danderyds kommun oavsett gymnasieskola med examen inom 3 år, andel (%), hemkommun	78%		70%	75%	75%

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Gymnasieelever i gymnasieskolor i Danderyds oavsett elevens folkbokföringskommun med examen inom 3 år, andel (%), lägeskommun	81,1%		75%	85%	85%

Inriktningsmål:

5.3.4 Gymnasieutbildningen i Danderyd ger goda förutsättningar för vidare studier och kommande arbetsliv.

Eleverna anger i hög grad att de inte får studievägledning inför vidare studier eller kommande arbetsliv. Det finns flera orsaker till detta - insatserna på gymnasieskolorna sker framförallt för elever i årskurs 3 och enkäten besvaras av elever i årskurs 3 samt att resursen för studievägledning är för liten. Däremot så anser många elever att de har kontakt med arbetsliv under sin gymnasietid. Slutsatsen är att skolorna har samverkan med arbetsliv och högskola i undervisning men att studie- och yrkesvägledningen behöver förbättras.

Andelen elever som studerar eller arbetar efter gymnasiestudierna är högre än för Sverige som helhet. Vid mätning 2014 var 84,4% av Danderyds ungdomar i arbete eller studier jämfört med 68,3% för riket.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Årlig enkät: Jag får information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiet	44%	39%	75%	60%	60%
Årlig enkät: I min utbildning får jag kontakt med arbetslivet i form av t.ex. föreläsare, studiebesök eller praktik	50%	56%	60%	65%	65%

Inriktningsmål:

5.3.5 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Nyckeltal från delårsbokslutet och årsredovisningen visar bland annat på förhållandevis låga kostnader (trots att de ökat senaste åren), hög kompetens bland personalen och höga betyg i såväl de gymnasieskolor som ligger i kommunen som i gymnasieskolor utanför kommunen som Danderydselever är inskrivna i. Vidare studerar många vidare på högskolan inom något eller några år efter examen. Områden där resultaten kan förbättras är till exempel genomströmningen på tre år.

Verksamheten får höga betyg i SCB:s medborgarundersökning.

Förvaltningen bedömer att kostnadseffektiviteten är uppfylld, samtidigt finns delar där det finns kvar att göra.

Resultatmål:

5.3.5.1 Kostnaden per elev i kommunal regi (i gymnasieskola) tillhör kommungruppens lägsta.

Bedömning utfall

● Målet är uppfyllt

Prognos helår

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Kostnaden för en Danderydselev i gymnasieskolan (kommunal och fristående) 2015 var 101 000 kronor, genomsnittet i Stockholms län var 105 100 kronor. En bidragande förklaring är att många elever väljer studieförberedande program, dessa har ofta lägre programpeng än yrkesförberedande

Kostnaden per inskriven Danderyds-elev i gymnasieskolan har ökat med ungefär 10 % under 2015. Detta förklaras till stor del av löneökningar för lärarna och införandet av förstelärare och lektorer. Antalet elever vid Danderyds gymnasium minskade under 2015. De elever som slutat på Danderyds gymnasium 2015 bytte skola, skolpengen betalades dit samtidigt som kostnadsläget inte drogs ned i motsvarande grad på Danderyds gymnasium. Kostnadsökningen minskade till följd av lägre lokalkostnader vid Danderyds gymnasium.

5.3.6 Elever i behov av särskilt stöd i gymnasieskolan

Tillgången till inlästa läromedel finns nu etablerad på Danderyds gymnasium, något som är viktigt för elever med svårigheter att tillgodogöra sig omfattande skiven text. Alla elever har även tillgång till talsyntes, StavaRex och SpellRight.

Antalet elever i behov av särskilt stöd i gymnasieskolan baseras på förväntat utfall under höstterminen. En osäkerhet avseende det verkliga utfallet finns alltid innan det nya läsåret har dragit igång, och det verkliga antalet kan därför komma att öka. Även inom gymnasieskolan är den allt annat överskuggande orsaken till tilläggsbelopp svårigheter inom undervisningen, som kan ha en autismspektrumstörning som grund. Det är då inte ovanligt att eleven väljer en fristående verksamhet med full inriktning mot målgruppen för att möta behovet av en lite mindre skolmiljö.

	Prognos 2016	Budget 2016	Utfall 2015	Utfall 2014
Antal elever som beviljats särskilt stöd i gymnasieskolan, st	20	20	20	25
Kostnader för särskilt stöd i gymnasieskolan, mnkr	3,7	2,5	4,4	1,8

5.3.7 Genomförd Våga Visa-undersökning 2016

Viktor Rydberg gymnasium i Djursholm observerades av tre personer under fem dagar i början av vårterminen 2016. Under dessa dagar genomförs intervjuer, cirka 40 lektionsbesök och kortare samtal i anslutning till lektionsbesöken.

Observatörernas slutsats

"Viktor Rydberg Gymnasium i Djursholm är en väl fungerande skola som erbjuder en verksamhet med mycket god kvalitet. Verksamheten genomsyras av en hög ambitionsnivå, både hos ledning, personal och elever." Eleverna är studiemotiverade, tar stort ansvar för sitt lärande och uppnår goda kunskapsresultat. Lärarna är kompetenta och engagerade både i sin undervisning och i sina elever. Både lärare och elever trivs och är stolta över sin skola.

Skolans starka sidor enligt observatörerna

- Lärarna är engagerade, ambitiösa och kompetenta.
- Eleverna tar stort ansvar för sitt lärande.
- Hela verksamheten präglas av studiero och ett respektfullt förhållningssätt.
- Skolan arbetar aktivt med inkludering och allas lika värde.
- Undervisningen är strukturerad och har ett tydligt syfte. Den ger eleverna möjlighet att pröva många olika arbetssätt, att vara kreativa och kritiskt tänkande.
- Skolan har en aktiv och engagerad elevkår och ett rikt kommittéliv.
- Skolans arbete med bedömning och betyg håller hög kvalitet.
- Rektors ansvar är ett starkt område. Skolledningen är närvarande och delaktig i verksamheten. Rektor har en tydlig vision och ett starkt ledarskap.

Skolans förbättringsområden enligt observatörerna

- Flickor och pojkar har delvis olika roller och får inte samma uppmärksamhet i undervisningen.
- Ämnesövergripande samarbete och tvärvetenskapligt arbete förekommer endast i begränsad omfattning.
- Skolans formella forum för elevdemokrati behöver utvecklas i syfte att göra fler elever delaktiga i det demokratiska arbetet.

Skolan har tagit fram en handlingsplan som presenterats för nämnden.

Observatörernas omdömen är så höga att Viktor Rydberg gymnasium i Djursholm ses som ett gott exempel för andra enheter inom våga visa samarbetet. Rapporten publiceras på våga visas gemensamma hemsida, www.danderyd.se/vagavisa.

5.3.8 Kommunala aktivitetsansvaret

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) omfattar ungdomar 16-20 år som varken har gymnasieexamen eller går nationellt program i gymnasieskolan. I Danderyd finns ungefär 2 000 personer som är mellan 16 och 19 år.

Danderyds gymnasium, som utför åtgärderna, har rapporterat att ca 13 ungdomar inte hade någon sysselsättning. De har erbjudits studievägledning, men avböjt. Mellan fem och tio ungdomar har trots omfattande efterforskningar inte gått att nå. Bedömningen av flera av dessa fall är att de vistas utanför landet.

5.4 Prognos med ekonomiskt utfall för helåret

5.4.1 Prognos drift

(tkr)	Budget			Prognos helår			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Gymnasieskola	5 542	116 673	-111 131	5 542	120 673	-115 131	0	-4 000	-4 000
Totalt	5 542	116 673	-111	5 542	120 673	-115	0	-4 000	-4 000

(tkr)

Budget			Prognos helår			Avvikelse		
		131			131			

Kostnaderna för programpeng har ökat med 0,7 mnkr utöver budget. Sedan några år ersätts skolorna utifrån en läns gemensam prislista. Mellan 2012 och 2015 ökade programpriset (med det så kallade strukturtillägget inräknat) årligen med 2,2 %. Budgeten har ökat med årligen 2,0 %.

Kostnaderna för individuella insatser i gymnasieskolan har ökat med 2,7 mnkr utöver budget. 2012 fick 8 elever extra stöd, och 2015 var det nästan tre gånger så många, 22 st. Kostnaderna har ökat med 3,7 mnkr, från 0,7 mnkr 2012 till 4,5 mnkr 2015. Budgeten har under samma period endast ökat 1,0 mnkr. Orsakerna till ökningen av antalet elever som får individuellt stöd är det ökade antalet elever i verksamhet som är inrättad för elever med svårigheter inom autismspektrum.

5.5 Prestationer och nyckeltal

Gymnasieskola	2015	2014	2013	2012
Kostnad gymnasieskola per inskriven elev folkbokförd i Danderyd oavsett gymnasieskola				
Danderyd	101 000	91 600	89 200	86 700
Stockholms län (ovägt medel)	105 100	102 200	99 700	97 000
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, genomsnitt för elever folkbokförda i Danderyd oavsett gymnasieskola, hemkommun				
Danderyd	15,8	15,6	16,0	16,1
Stockholms län	14,2	14,1	14,2	14,3
Betygspoäng, totalt i genomsnitt vid Danderyds gymnasium, samtliga inskrivna elever				
Danderyds gymnasium		15,3	15,3	15,3
Stockholms län		14,2	14,3	14,4
Elever folkbokförda i Danderyd oavsett gymnasieskola, övergång till högskolan (%) inom 3 år efter avslutad utbildning i gymnasiet				
Danderyd		69,9	69,0	72,0
Stockholms län (ovägt medel)		46,6	47,2	49,0
Andelen (%) folkbokförda elever i Danderyd oavsett gymnasieskola med fullföljd gymnasieutbildning, samtliga skolor, inom 3 år, exklusive IV-programmet				
Danderyd		74,7	82,1	79,7
Stockholms län (ovägt medel)		77,0	74,1	74,3

Kostnaden per inskriven elev i gymnasieskolan har ökat med ungefär 10 %. Detta förklaras bland annat av löneökningar för lärarna och införandet av förstelärare och lektorer.

6 Vuxenutbildning

6.1 Periodens resultat

6.1.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	0,1	0,0	-0,1
Verksamhetens kostnader	3,4	4,7	-1,3
Nettokostnader	-3,3	-4,7	-1,4

Ersättning till utförarna betalas dels då kurser startar, dels efter avslutad kurs. Det gör att betalningen under året kan vara felperiodiserad.

6.1.1.1 Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunal vuxenutbildning	150	3 603	-3 453	0	4 764	-4 764	-150	-1 161	-1 311
Totalt	150	3 603	-3 453	0	4 764	-4 764	-150	-1 161	-1 311

Avvikelsen förklaras främst av fler elever inom gymnasial vuxenutbildning.

6.2 Viktiga händelser i verksamheten

- Åtta kommuner har samverkat kring gemensam upphandling av svenskundervisning för invandrare (SFI). Efter domslut i förvaltningsrätten gjordes anbudsvärderingen om och nytt tilldelningsbeslut utfärdades i juni 2016. Beslutet innebär att 3-4 anbudsgivare har antagits inom tre olika studievägar.
- Nio kommuner samverkar kring upphandling av grundläggande och gymnasial vuxenutbildning. Kommunerna är förutom KCNO-gruppen, Sollentuna, Solna, Järfälla och Upplands Väsby. Upphandlingen har gjorts om två gånger efter överklagande och beslut i förvaltningsrätt. Förberedelse av en tredje upphandling pågår, där diskussioner pågår om att begränsa antal anordnare eller anta samtliga anbud som klarar kvalitetskraven. Utbildningsnämnden behandlar ärendet separat på möte den 6 september. Nya avtal beräknas träda i kraft 1 juli 2017.
- KSL har publicerat en rapport Utbud och efterfrågan av gymnasial yrkesinriktad utbildning inom Stockholms län. Syftet är att få en helhetsbild av yrkesutbildning inom ungdomsgymnasiet och vuxenutbildning. Rapporten visar bland annat att utbud och dimensionering av yrkesutbildningar speglar inte till fullo arbetsmarknadens efterfrågan. Kostnaderna för olika utbildningsinriktningar, snarare än arbetsmarknadens efterfrågan, har stor betydelse för vilka utbildningsinriktningar som erbjuds invånarna i länet
- Tio anordnare har granskats under första halvåret via KSL:s gemensamma utvärderingsgrupp. Resultatet presenteras på KSL:s hemsida.
- KCNO-gruppen har haft leveransproblem inom EL/Energiprogrammet och eleverna har erbjudits att flytta över till Lernia.
- Ett arbete med att förbättra och synkronisera utvärderingsarbete pågår inom KCNO och KSL styrgrupp.

6.3 Mål

Inriktningsmål:

6.3.1 De vuxenstuderande uppnår goda resultat och är nöjda med verksamheten på skolan.

Antalet Danderydsstudenter har varit i stort sett oförändrat under 2015. Omräknat till helårsplatser så är ökningen i grundläggande vuxenutbildning från 25 under 2014 till 27 st 2015. En minskning i gymnasial vuxenutbildning med tre helårsplatser, från 104 till 101. Antalet SFI-studenter har dock ökat kraftigt. Under 2015 var det 257 studenter inskrivna, en ökning med 57 st jämfört med 2014.

Betygsresultaten för Danderyds eleverna överensstämmer i stort med tidigare år. 81 % av eleverna i gymnasial vuxenundervisning och 94 % av eleverna i grundläggande undervisning fick godkända betyg. Inom KCNO-gruppen har glädjande nog resultaten i matematik höjts, sannolikt som ett resultat av de satsningar som har gjorts. Även betygen i Svenska behöver höjas. Resultaten i svenska som andra språk har nått en god nivå (83 %). Nya betygsresultat för år 2016 presenteras i samband med årsredovisningen 2016.

12 632 elever besvarade den länsgemensamma elevenkäten som genomfördes år 2015. Störst aktörer är Lernia, NTI-skolan, Omsorgslyftet, Lärgården och Sveja Kunskapscenter, Åsö vuxengymnasium och Jensen.

Enkätsvaren för Danderyds elever (87) inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning gällde i de flesta fall Academedia Eductus, Didaktus utbildningar AB, Kompetensutvecklingsinstitutet och NTI-skolan AB.

28 % av Danderyds eleverna är mellan 25-30 år. 74 % är kvinnor, 55 % kombinerar studier med arbete. 34 % läser på distans.

Resultatet för Danderyds elever överensstämmer i stort med hela länet (4 till 4,5 på femgradig skala). Lite lägre betyg får påståendet: Jag får välja hur jag vill redovisa mina kunskaper.

Resultatmål:

6.3.1.1 Vuxenstuderande är sammantaget nöjda med verksamheten på sin skola

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Resultatet av studerandeenkäten som genomfördes i hela länet år 2015 visar att 85 % av Danderyds-eleverna är nöjda med verksamheten. Något fler är nöjda med det utbud av vuxenutbildning som finns. Bättre resultat ges på enkäten till SFI-studenter, 88 %. Båda resultaten är några procentenheter sämre än resultatet för samtliga kommuner.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Vuxenstuderande är nöjda med	85%		85%	86%	86%

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
verksamheten på skolan					

Resultatmål:

6.3.1.2 Vuxenstuderande fullföljer påbörjad utbildning.

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

När det gäller elever som avbryter sina studier kan det ur individens perspektiv finnas olika skäl, såväl positiva som negativa. Det kan vara faktorer som yrkes- och familjeliv, ekonomiska aspekter.

Olika åtgärder planeras hos anordnarna för att minska studieavbrotten. Det som tas upp som åtgärder är: extra stödinsatser, tydligare information om vilka krav som ställs samt en snabbare uppföljning av elever som är inaktiva (distansutbildning).

Det finns dock fortfarande utrymme till förbättringar i syfte att ge elever förutsättningar att fullfölja sina planerade studier. KCNO fortsätter därför att bevaka anordnarnas arbete med att minska andelen avbrott.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Avhopp från grundläggande vuxenutbildning	9%		11%	10%	10%
Avhopp från gymnasial vuxenutbildning	20%		12%	11%	10%

Resultatmål:

6.3.1.3 Vuxenstuderande har godkända kursbetyg.

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Betygen har legat ganska konstant de senaste åren, dock med undantag för grundläggande vuxenutbildning där antalet med godkända betyg ökat de senaste åren.

Resultat för första halvåret 2016 presenteras i årsredovisningen för år 2016.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Godkända kursbetyg i grundläggande vuxenutbildning	94%		90%	90%	95%
Godkända kursbetyg i gymnasial vuxenutbildning	81%		87%	88%	89%

Resultatmål:

6.3.1.4 Vuxenstuderande anser att kunskaps-centrum Nordost ger bra service.

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Mellan 84 och 90 % av de svarande Danderydsstuderandena var nöjda i enkät som genomfördes under 2014. SFI-studenterna var aningen mindre nöjda.

Eventuellt ytterligare kompletteringar senare under augusti.

Inriktningsmål:

6.3.2 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Kostnaden per heltidsstuderande är betydligt lägre än genomsnittet i Stockholms län. Samarbetet med andra kommuner i delar av eller hela regionen är en förutsättning för att bibehålla den höga kvaliteten till nuvarande pris. Viss osäkerhet råder kommande år eftersom upphandlingar överklagats.

Resultatmål:

6.3.2.1 Kostnaden per heltidsstuderande (i vuxenutbildningen) tillhör kommungruppens lägsta.

Bedömning utfall

● Målet är uppfyllt

Prognos helår

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Kostnaden 2015 för heltidsstuderande Danderyds-student är betydligt lägre än genomsnittet i Stockholms län.

6.4 Prognos med ekonomiskt utfall för helåret

6.4.1 Prognos drift

(tkr)	Budget			Prognos helår			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunal vuxenutbildning	300	7 206	-6 906	300	7 606	-7 306	0	-400	-400
Totalt	300	7 206	-6 906	300	7 606	-7 306	0	-400	-400

Kunskapscentrum nordost (KCNO) bedömer att det är främst fler elever inom den gymnasiala vuxenutbildningen som ger underskott. Svenskundervisning för invandrare (SFI) bedömer de resultera i överskott jämfört med budget.

6.5 Prestationer och nyckeltal

Vuxenutbildning	2015	2014	2013	2012
Kostnad för vuxenutbildning oavsett anordnare, kronor per heltidsstuderande				
Danderyd	31 800	Orimligt värde	29 400	31 200
Stockholms län	43 500	40 300	42 800	42 800

7 Särskola

7.1 Periodens resultat

7.1.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	0,1	0,4	0,3
Verksamhetens kostnader	5,9	7,5	-1,6
Nettokostnader	-5,8	-7,1	-1,3

Avvikelsen förklaras till största del av några fler elever än budgeterat.

Särskolan i Danderyd bedrivs på Kevingeskolan (Atlanten, träningskola) och Vasaskolan (Vasaborg, grundsär- och träningskola). Mörbyskolan har i brist på elever haft en vilande särskola, men med beredskap att vid behov öppna den igen. De förstnämnda två skolorna har kapacitet för tillsammans 14 elever, men Atlanten har inte fyllt upp sina sex platser, och Vasaborg har i sin verksamhet som läser enligt grundskolans läroplan. Sammanlagt går fyra elever från Danderyd i dessa verksamheter. Övriga elever som är mottagna i grundsärskola går i tre fall som integrerade elever i Danderydsskolor alternativt i särskolor utanför kommunen (13 elever).

Skolform	Prognos 2016	Budget 2016	Utfall 2015	Utfall 2014
Grundsärskola	18	16	21	13
Gymnasiesärskola	8	10	7	9

7.1.1.1 Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
	101	5 921	-5 820	433	7 552	-7 119	332	-1 631	-1 299
Totalt	101	5 921	-5 820	433	7 552	-7 119	332	-1 631	-1 299

Utöver några fler elever än budgeterat så sökte förvaltningen om statsbidrag för en nyanländ särskoleelev. Det förklaras avvikelsen i intäkterna (0,3 mnkr) men de genererar samtidigt motsvarande kostnader.

7.2 Viktiga händelser i verksamheten

Kevingeskolans träningskola har haft en ledig plats, då sökande till verksamheten saknats. De svårigheter som Danderyds gymnasium rapporterade för ett par år sedan att få inflöde till Hotell, restaurang och bageriprogrammet ser ut att ha varit tillfälligt, då man väntar minst två nya elever för det kommande läsåret. Åtskilliga flera har detta år varit intresserade av att pröva på Danderyd gymnasiums gymnasiesärskola.

Nätverket inom Danderyd för särskoleverksamheter har under året bl a fokuserat på dokumentationen av elevernas utveckling mot målen och formativ bedömning i träningskolan.

7.3 Mål

Inriktningsmål:

7.3.1 I Danderyd ges varje elev i särskolan möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps-och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.

Resultatmål:

7.3.1.1 Alla elever känner sig trygga i verksamheten

Bedömning utfall

 Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

 Målet är delvis uppfyllt

Nyckeltal i form av resultat från föräldraenkät har visat sig ha betydande svårigheter att rapportera, då antalet elever i kommunens verksamhet är så litet att resultat ej redovisas. Resultaten får därför hämtas från verksamhetsrapportering. Av den framgår att eleverna känner sig trygga i skolan.

Resultatmål:

7.3.1.2 Vårdnadshavare får tydlig information om hur eleven utvecklas

Bedömning utfall

 Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

 Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

De två särskolorna följer upp målen i de individuella utvecklingsplanerna i olika möten t ex arbetslagsmöten och vid handledning. Målen kontrolleras mot ämnesområdenas och i förekommande fall ämnens kunskapskrav. Elevernas kunskapsutveckling redovisas sedan i dialog med föräldrarna. Utvecklingen för eleven dokumenteras och kommer föräldrarna tillhanda. Föräldrarna har förklarat sig nöjda med den informationen.

Inga betyg finns att redovisa för grundsärskolan detta läsår.

Resultatmål:

7.3.1.3 Gymnasiesärskoleutbildningen i Danderyd ger goda förutsättningar för vidare studier och kommande yrkesliv

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Prognos helår

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Två elever gick ur gymnasiesärskolans högsta årskurs, och för dessa var fortsatta studier på folkhögskola resp kontakt med arbetsförmedlingen planerade.

Resultatmål:

7.3.1.4 Eleverna i gymnasiesärskolan ska nå minst betyget E i varje kurs

Bedömning utfall

● Målet är uppfyllt

Prognos helår

● Målet är uppfyllt

Eleverna skulle kunna ha möjlighet att läsa gymnasieskolans kurser, vilket hänt i något fall. Detta är dock ovanligt. Då frågan har varit aktuell, har eleven efter samrådet med skolan kommit fram till att avstå från detta.

Endast ett ämne betygsattes i gymnasiesärskolan detta läsår, hem- och konsumentkunskap, med B- och D-betyg som avgivna betyg.

Resultatmål:

7.3.1.5 Eleverna i grund- och gymnasiesärskolan har en tydlig och regelbundet dokumenterad utveckling mot kunskapskraven i alla ämnen/ämnesområden

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Verksamheterna inom grundsärskolan har dokumentation av utvecklingen mot kunskapskraven. Då flertalet elever läser ämnesområden, och kunskapskraven således är ställda mot den nionde årskursen, är det en särskild utmaning att utföra bedömningen av en i många fall långt senare slutförd skolgång. Det är dock viktigt att resultatmålet finns för att frågan ska finnas i fokus för dokumentation.

I gymnasiesärskolan arbetar man mycket sparsamt med prov. I stället förs en muntlig och skriftlig dialog med eleverna. I denna skolform har det också visat sig viktigt med en snabb feedback då det annars kan bli så att eleven glömmer vad det var som kunde göras bättre/annorlunda.

Under läsåret har man på gymnasiesärskolan arbetat med att förtydliga mål och kunskapskrav.

Inriktningsmål:

7.3.2 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Kostnaden för grundskola 2015 är lägre än genomsnittet i Stockholms län. Redovisningen är dock osäker och för gymnasiesärskolan saknas nyckeltal som visar kostnad per plats. Resultatmålen är uppnådda eller delvis uppnådda, vilket är positivt. Behörigheten och personaltäthet är också positiva

7.4 Prognos med ekonomiskt utfall för helåret

7.4.1 Prognos drift

(tkr)

	Budget			Prognos helår			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Särskola	202	11 842	-11 640	802	14 442	-13 640	600	-2 600	-2 000
Totalt	202	11 842	-11 640	802	14 442	-13 640	600	-2 600	-2 000

Prognosen baseras huvudsakligen att det är några fler elever inskrivna i grundskolan än budgeterat.

7.5 Prestationer och nyckeltal

	2015	2014	2013	2012
Kostnad per elev i grundskolan oavsett skola, kronor per elev exklusive skolskjuts				
Danderyd	674 000	487 100	567 700	508 400

8 Övrig verksamhet

8.1 Periodens resultat

Under "Övrig verksamhet" samlas följande verksamheter som inte naturligt kan kopplas till någon annan:

- Ungdomsmottagningen
- Våga Visa, som omfattar förskola, grundskola, fritidshem och gymnasieskola
- Försäkringar för barn och elever
- Ersättning till idrottsanläggningar i kommunen för att möjliggöra kostnadsfria skolaktiviteter på anläggningarna
- Vetenskapens hus, som utnyttjas av för-, grund- och gymnasieskolor
- Verksamhetsförlagd lärarutbildning
- IT-stöd för skolval och pengadministration

8.1.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	0,4	0,5	0,1
Verksamhetens kostnader	2,9	3,4	-0,5
Nettokostnader	-2,5	-2,9	-0,4

Avvikelsen förklaras främst av att flera betalningar kommer att göras under andra halvåret. Vidare saknas intäkter för samordning av allt Våga Visa-arbete som förvaltningen sköter sedan ett år tillbaka.

8.1.1.1 Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Övrig verksamhet	418	2 885	-2 467	474	3 352	-2 878	56	-467	-411
Totalt	418	2 885	-2 467	474	3 352	-2 878	56	-467	-411

8.2 Viktiga händelser i verksamheten

Våga Visa

Gemensamt för de deltagande kommunerna utökades målgrupperna för enkäten 2016 med elever i årskurs 3. Frågorna kunde då utökas kring fritidshemmets verksamhet.

Upphandling av ny leverantör för enkäterna genomfördes under våren och beräknas vara klart innan höstterminens start.

Styrgruppen för Våga Visa tog beslut under våren att metoden ska revideras för att antalet observationer ska kunna öka. Målsättningen är att tidsåtgången för en observation ska minska så att observörerna kan vara ute fler gånger. Rekryteringen av nya observatörer måste också fortsätta.

I Danderyd har rutinerna kring observationen förbättrats. Inför observation får enheten besök av samordnaren som förbereder hela personalen på det som kommer att hända. Även på överlämningsmötet deltar pedagoger och inte enbart skolledning och en utvärdering av observationsprocessen görs direkt efter överlämningen. Detta har visat sig vara framgångsfaktorer

och ger direkt utslag på hur enheten tar till sig rapporten och kan använda den för sitt utvecklingsarbete.

Rekryteringen av nya observatörer varit god under terminen. Fem nya observatörer från Danderyd går utbildningen i höst.

Miljömålen

Förvaltningen har inte genomfört den årliga enkäten till förskolor och skolor angående deras miljöarbete under 2016 då vi avvaktat det nya miljöprogrammet med handlingsplan. Förvaltningen har deltagit i arbetsgruppen för framtagandet av miljöprogrammet och har kunnat påverka målen utifrån skol- och förskoleperspektiv. Det har bl a inneburit att även de fristående verksamheterna omfattas av miljöprogrammet.

För att göra en bedömning av måluppfyllelsen har dialog förts vid verksamhetsbesök och chefsmöten.

8.3 Mål

Inriktningsmål:

8.3.1 Danderyd främjar en hållbar resursanvändning.

Skolor och förskolor ger elever och barn utbildning i hållbar miljö enligt kraven i läroplanen. Det finns därför en medvetenhet hos pedagoger och ledning i pedagogisk omsorg, förskolor och skolor om resursanvändningen.

Andelen enheter med Grön Flagg har ökat men det finns utvecklingspotential framförallt i förskolan. Som underlag används statistik från Naturskyddsföreningen.

Miljöfrågorna har diskuterats vid verksamhetsbesök på förskolor och skolor.

Resultatmål:

8.3.1.1 Förskolor och skolor använder förbrukningsmaterial på ett miljömedvetet sätt.

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Antalet enheter som har blivit Grön Flagg-diplomerade har ökat sen 2014. De är fördelade enligt

- årskurs 7-9 : 2 skolor av 3 (67 %)
- årskurs Fk-6: 6 skolor av 15 (40 %)
- förskolor: 6 av 37 (16 %)

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Antal enheter som har Grön flagg eller är miljödiplomerade	14	14	15	16	17

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat Halvår 1 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
ska öka.					

Inriktningsmål:

8.3.2 Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster.

Förskolan genomförde under läsåret 2015/2016 ett stort arbete för en giftfri förskola. Då genomfördes seminarier med förskolechefer och flera pedagoger per förskola. Arbetet har genomförts tillsammans med kommunens miljösamordnare och en konsult från Naturskyddsföreningens kemikalienätverk.

Drygt hälften av förskolorna i kommunen har fått hjälp av konsulten att göra en inventering och har därefter själva upprättat en handlingsplan för att uppnå en giftfri förskola. Inventeringen följdes upp med ett informationsmöte på respektive förskola med personal och föräldrar. Vidare togs en vägledning för Giftfri förskola fram. Resterande förskolor får inventering under hösten.

Under andra halvåret 2016 kommer uppföljning kommer att ske genom enkät till verksamheterna samt i diskussion vid verksamhetsbesök.

En öppen föreläsning på temat giftfri förskola genomfördes för föräldrar och allmänhet under våren.

Resultatmål:

8.3.2.1 Andelen ekologiska livsmedel som används i förskolor/skolor ska öka.

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Produktionskontorets kostpolicy innehåller mål för mängd ekologiska livsmedel. Många enheter därav flera fristående har en medveten strategi för att öka mängden ekologiska livsmedel. De flesta enheter lagar maten från grunden i egna kök eller köper från andra enheter i kommunen med eget kök.

Målet följs upp i årsredovisningen.

Resultatmål:

8.3.2.2 Andel inköpta varor, där miljökrav är uppfyllda enligt upphandling/köp, ska öka.

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Prognos helår

🟡 Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

De kommunala förskolorna och skolorna använder de av kommunen upphandlade varorna och följer den kostpolicy som fastställs och följs upp av produktionskontoret.

Målet följs upp i verksamhetsberättelsen.

8.3.3 Genomförda och planerade utvecklingsprojekt

I Utbildningsnämndens budget finns 0,5 mnkr för att möjliggöra utvecklingsprojekt på enheterna. Medlen ska i första hand användas för att skapa tid för pedagoger men också kompetensutveckling och liknande. Ett projektseminarium genomfördes i april där de tio projekt som beviljats medel för det gångna läsåret presenterade sitt arbete. Åhörarna fick lyssna till inspirerande berättelser om hur projekten genomförts, framgångar och motgångar samt vad projektet till slut lett fram till. De skriftliga redovisningarna av projekten kommer att presenteras på Danderyds hemsida i augusti.

Enhet	Projekt 2015/2016	Belopp
Enebybergs skolor	Enebybergs skolors förskoleklasslyft	105 000 kr
Vasaskolan	Programmering från förskoleklass till åk6	28 930 kr
Vendestigen fritidshem	Ett team - samarbete fritids och skola	50 000 kr
Viktor Rydberg gymnasium Djursholm	Det motiverande lärandet - en studie kring formativa undervisningsstrategier	50 000 kr
Danderyds gymnasium	Inga mer prov!	45 000 kr
Danderyds gymnasium, Fribergaskolan	Kunskap om kodning/programmering som röd tråd från grundskola till gymnasium i Danderyds kommun	56 000 kr
Kyrkans förskolor	Kyrkans förskola och Reggio Emilia-pedagogiken	45 000 kr
Viktor Rydberg samskola Djursholm	Aktivt lärande; Undervisning som formas genom Entry card samt Flipped Classroom	43 200 kr
Viktor Rydberg samskola Djursholm	Modern teknik för att förbättra begreppsbildning i kemi och biologi.	30 000 kr
Altorps förskola	Från Gammalt till Nytt	45 000 kr

Följande elva projekt har beviljats projektmedel för genomförande under läsåret 2016/2017. Redovisning kommer att ske i april 2017.

Enhet	Projekt 2016/2017	Belopp
Kyrk- och Baldersskolan	En röd tråd för NO-undervisning med undersökande arbetssätt år F-3. Luftens grundläggande egenskaper och hur de kan observeras	55 000 kr
Danderyds gymnasium	Danderyds gymnasium och Mörbyskolans nya faddersystem för ett långsiktigt samarbete med avsikt att väcka intresse för matematik/naturvetenskap och underlätta övergång från grundskola till gymnasium	75 000 kr
Ekebyskolan	Samverkan skola-fritidshem genom digitala hjälpmedel	45 000 kr
Mörbyskolan	Internet i ljus och mörker	39 000 kr
Stocksundsskolan	Normkritik i litteraturen och vardagen	40 000 kr
Vendestigens förskola och skola	Kodad kunskap	50 000 kr
Viktor Rydberg gymnasium	Den motiverande matematikundervisningen	35 000 kr

Enhet	Projekt 2016/2017	Belopp
Viktor Rydberg gymnasium Djursholm	Utvärdering av det kollegiala lärandet i matematik och svenska i Danderyd kommuns tre gymnasieskolor	35 000 kr
Viktor Rydberg gymnasium i Djursholm	Det formativa arbetssättets verkan på elevers lärande	35 000 kr
Skogsgläntans förskola och Rosenvägens förskola	Naturvetenskap och teknik i barnens förskoleverksamhet	38 000 kr
Nora Herrgårds förskola	Barns inflytande över sitt eget lärande med hjälp av digitala lärvärtyg	50 000 kr

8.3.4 Ungdomsmottagningen

Under första halvåret har ungdomarna gjort 1 776 enskilda besök på mottagningen. Besöken är fördelade på barnmorskor, kuratorer och läkare.

I den utåtriktade verksamheten har ungdomsmottagningen träffat 21 elevgrupper från högstadieskolorna. Vidare har träffar genomförts med två grupper från gymnasiesärskolan och två grupper med ensamkommande barn på mottagningen.

Mottagningen kommer att ha en utökad personalstyrka för enskilda besök och utåtriktad verksamhet till skolelever samt minoritetsgrupper så som stressade ungdomar, nyanlända ungdomar, ensamkommande barn, transsexuella, särskoleelever etc.

8.3.5 Vetenskapens hus

Förvaltningen tecknar avtal med Vetenskapens hus för alla förskolor, skolor och gymnasier i Danderyds kommun. Avtalet innebär tillgång till kompetensutveckling för pedagoger och lärare samt studiebesök med barn-/elevgrupper.

Utbudet används av alla gymnasie- och 7-9 skolor. Totalt har gymnasieskolorna gjort 23 besök, 7-9 skolorna 17 besök medan förskolorna gjort 13 besök och f-6 skolorna 33 besök (varav Långängsskolan står för 17 besök). 42 lärare/förskolepedagoger har deltagit i fortbildning.

Verksamheten är av hög kvalitet och mycket uppskattad av de förskolor och skolor som deltar.

8.4 Prognos med ekonomiskt utfall för helåret

8.4.1 Prognos drift

(tkr)	Budget			Prognos helår			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Övrig verksamhet	836	5 770	-4 934	836	5 770	-4 934	0	0	0
Totalt	836	5 770	-4 934	836	5 770	-4 934	0	0	0